LKS OFICIALUS ORGANAS
Leidžiamas kas mėnesį, išskyrus liepą-rugpjūtį
Kaina $2.00. Redakcijos adresas:
71-73 So. Washington Street – (P.O.Box 32)
Wilkes-Barre, Pa. 18703 Tel. 823-8876

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
Official Organ Published Monthly
Except July and August
341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207
Tel. 827-1351 Publication No. 214320

Nr. 2 VASARIS — FEBRUARY, 1979 VOL. 62

VASARIO 16-TOJI — LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

MIELI LIETUVIAI!

Artėja Vasario Šešioliktoji. Šios svarbios sukakties proga Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas sveikina jus visus pavergtoje Tėvynėje ir laisvajame pasaulyje ir kviečia šią sukaktį prasmingai pagal esamas sąlygas paminėti.

Ši diena mums svarbi, kaip vienas didžiųjų Lietuvos istorijos įvykių, su kuriuo baigėsi daugiau kaip šimtmetį trukęs caro, žandaro ir tamsos metas ir prasidėjo nepriklausomo gyvenimo laikotarpis.

Vasario Šešioliktosios Aktas buvo tautinės vienybės išraiška, sujungusi įvairių pažiūrų Lietuvos Tarybos narius, skelbiančius visos tautos politinę valią. Vasario Šešioliktoji neatskiriamai siejasi su lietuvių tautos išlikimu ir Lietuvos valstybės tąsa — jos valstybingumu. Dėl to remtina ir išlaikytina visa, kas Lietuvos valstybingumą stiprina, kas jam dirba ir kas jį simbolizuoja. Ši diena yra prasminga proga stiprinti ir skelbti visiems mūsų pasiryžimą dėl nepriklausomybės dirbti ir dėl jos kovoti.

VLIKas yra vienas mūsų valstybingumo ramsčių — tiek savo prigimtimi, tiek savo darbais. Jie yra nuolatiniai, platūs ir visų mūsų pastangų tarpe svarūs. VLIKas nuoširdžiai dėkoja lietuvių visuomenei už jam teikiamą paramą ir laukia jūsų, laisvieji lietuviai, tolimesnės talkos.

Mūsų pagarba lietuviams pavergtoje Tėvynėje, kurie aukojasi laisvės, nepriklausomybės ir žmogaus teisių idėjoms, nepabugdami okupanto žiauriausių bausmių. Nežiūrint ilgų ir sunkių okupacijos metų, mūsų broliai ir sesės Tėvynėje yra nepalūžę dvasia ir nepraradę vilties, kad ateis diena, kuomet "saulė Lietuvos tamsumus prašalins".

Mes, laisvajame pasaulyje minėdami Vasario Šešioliktąją, dar kartą pasižadėkime visomis išgalėmis remti jų kovą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas
1979 metų vasaris

Mirė Nelson A. Rockefeller

New York — Sausio 26, 10:15 v. vakaro, mirė vienas iš turtingiausių pasaulyje asmenų — Nelson A. Rockefeller, 70 metų amžiaus. Jį prie darbo stalo jo įstaigoje rado sukniubusį jo asmens sargybinis William Keough. Mirė ištiktas širdies smūgio.

Jo šeimos gydytojas dr. Ernest Esakof pareiškė, kad velionis anksčiau nesirgęs širdies ligomis.

Velionis keturiais atvejais buvo išrinktas New Yorko valstijos gubernatorium, trim atvejais stengėsi gauti respublikonų partijos nominaciją JAV-bių prezidento vieton, bet vis nepavykdavo. Savo pralaimėjimus priimdavo su šypsena ir savo oponentams neparodydavo piktumo ir jiems nekeršindavo. Vis tik savo 36 metų viešą ir politinę tarnybą užbaigė kaip JAV-bių viceprezidentas, prieš du metus.

Velionis buvo gabus diplomatas, filantropistas, pramonininkas, meno globėjas, didelės energijos asmuo. Nežiūrint savo turtingumo, pasižymėjo paprastumu.

Pirmadienį, sausio 29, dalyvaujant tik artimiesiems, jo pelenai palaidoti šeimos kapinėse, Tarrytown, N.Y. Jo 15 metų amžiaus sūnus Nelson, Jr., pasakė jautrią kalbą — eulogy.

Šiurpios gaisro pasekmės

Hoboken, N.J. — Sausio 20 ugnis sunaikino penkių aukštų gyvenamąjį namą. Čia pat žuvo 20 asmenų; trys šeimos iki vieno, žuvo gaisre. 20 asmenų sužeistų, trys kritiškai. Ugniagesiai yra susidarę nuomonę, kad namas buvo padegtas.

Jūratė Galeckaitė yra prievarta gydoma psichiatrinėje ligoninėje

Apie šią "sąžinės kalinę" pranešė šiemet į Vakarus išleistas latvių disidentas Gunars Rodė. Dar būdamas lageryje 1974-tais metais, Rodė pasirašė protestą dėl jos prievartinio "gydymo". Nuo Biržų kilusi Galeckaitė buvo suimta Lietuvoje 1972 metais su dviem kitais jaunuoliais. Jos nusikaltimas KGB akyse buvo tas, kad viešoje demonstracijoje ji buvo apsisiautusi lietuviška trispalve. Gunars Rodė, Mordavijos lageriuose susipažinęs ir su daugiau lietuvių, ragina išeiviją rūpintis Jūratės Galeckaitės likimu. (Elta)

Reikalingi Tikri Adresai ir Paaiškinimai

Reikalingi Tikri Adresai ir Pranešimai

Čia paduodame narių sąrašą, kurių nepasiekė dividendų čekiai, nes nei Susiv. centras, nei kuopų sekretoriai neturi jų naujausių (tikrų) adresų. Kad čekiai ir kiti pranešimai tokius narius greičiau pasiektų, be atidėliojimų praneškite centrui, arba kuopų (prie kurių priklausote) sekretoriams tikrus savo adresus.

Kuopos Nr.
1 Pieretti, Irene E.
8 Fiedler, Rosemary R.
8 Sayovicz, Sally
8 Reilly, Bernice
8 Shepard, William
10 Applegate, Catherine
10 Jurskis, Marija
10 Krantauskas, Anelė
10 Muraškauskas, Danutė
10 Muraškauskas, Vyt.
10 Volertas, Vyt.
10 Volertas, Bronė
15 Gonia, Silvija Birutė
17 Kalusavage, Frank
18 Mackeliūnienė, Agn.
21 Fitzgerald, Albert
31 Borzak, Lyona
31 Boston, Ruth H.
31 Macijauskas, Jonas
31 Grabosky, Joseph
35 Vaišnoras, Jonas
41 Bučinskas, Anna
41 Tamulevičius, Antanas
41 Tamulevich, Ruth M.
42 Liogys, Raymond
49 Ruseckas John B.
50 Juška, Anna
54 Ugenskaitė, Aldona J.
82 Schopp, Eleanor
91 Brogis, Joseph, Jr.
100 Jamaikis, Bronė Alek.
100 Jonauskas, Vitas
100 Maggenti, Anna
100 Orvidas, Vaclavas
100 Ražaitis, Pijus
101 Liorencas, Šarūnas
108 Galchus, Helen
127 Janiūnas, Antanas J.
127 Puzinas, Joseph
127 Strazdas, Pauline
127 Vincunas, Charles
127 Vincunas, Helen
127 Yankauskas, Helen
127 Simon, Paul J.
142 Janušis, Paul Peter
142 Kučinskas, John J.
142 Vitonis, Anthony J.
142 Waicius, Adelia
154 Tamkevičius, Vladas
154 Kyras, Dr. Antanas
155 Jursienė, Elzbieta
163 Jason, Helen Green
163 Kačinauskas, Vytautas
163 Krasauskas, Valerija
178 Palubinskas, Viktoras
222 Banys, Nijolė
222 Berbylas, Dominikas
222 Batvinskas, Joseph
222 Noraika, Jonas
271 Millard, Helen
290 Sanulis, Josephine

Taip pat centrui reikia sugrąžinti pribrendusius apdraudos certifikatus, kad galėtų išmokėti priklausančias beneficijas šiems nariams:

Kuopos Nr.
6 Rincavage, George E.
30 Brensha, Robert
165 Iksala, Vaclovas
103 Kinderman, Francis A.
142 Ramanauskas, Vladas

Centras turi sulaikęs šių mirusių narių pomirtinių išmokėjimą, iki gaus mirusių certifikatus ir paskirtų pašalpgavių vardus ir pavardes.

Kuopos Nr.
124 Alsko, Veronika
8 Muliolis, Joseph P.
98 Nedzvinskas, Anelė
8 Ragažinskas, Antanina
222 Trepkus, Charles

Lauksime reikalingų pranešimų ir dokumentų.

Pranas J. Katilius
Susiv. Egz. Direktorius

Krikščionių padėtis Kinijoj

Pekinas, Kinija — Specialaus Associated Press korespondento John Roderick pranešimu, komunistams 30 metų pavaldžius Kiniją, labai sumažėjo krikščionių skaičiai, neišskiriant katalikų. Kaip pavyzdį, jis paduoda, kad tokiam Pekine iš 7 milijonų gyventojų, tik 50 kiniečių dar praktikuoja krikščionybę. Tačiau jis spėja, kad pagarėjus JAV ir Kinijos santykiams, vėl pagyvės misijonierių veikla ir padidės krikščionių skaičiai.

Philadelphia, Pa. — Sausio 19, anksti rytą, gaisrui nusiaubus gyvenamą namą, žuvo 6 vaikai, kiti 4 asmenys sunkiai apdegė.

Vasario 16-ji — Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Deja, Lietuva dar raudonojo okupanto kontrolėje ir vergijoje. Pačioj Lietuvoj mūsų broliai ir seserys ir šiemet negalės šią brangią šventę minėti. Okupantas su savo satrapais prižiūrės, kad jokių minėjimų nebūtų nei ženkio. Bet laisvame pasaulyje gyvenantys lietuviai tą šventę minės pagal geriausias savo išgales. Be to, labai svarbu į minėjimus įjungti rinkimą aukų Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimo akcijai paremti. Aukas siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629.

Pop. Jonas Paulius II, atvykęs į Pietų Amerikos vyskupų konferenciją Meksikoje, važiuoja per Pueblo miestą.

APDRAUDA VISIEMS REIKALINGA

Lietuvių Katalikų Susivienijimas Pasiūlo Tvirtas Apdraudas Dėl Pilnamečių Ir Jaunamečių

Jau nekartą pasigyrėme ir pasididžiavom, kad mūsų Susivienijimas finansiniu atžvilgiu yra tvirtas ir saugus, jo tvirtumas (solvency) siekia 148%. Tas reiškia, kad jis yra pajėgus ištesėti savo visus įsipareigojimus savo nariams ir jų pašalpgaviams.

Bet ta pačia proga mes vis primename, kad patikrinti Susiv. šviesią ateitį reikia nuolat papildyti mirimais ir pribrendusių apdraudų išmokėjimais retėjančias eiles.

Mūsų Susivienijimas turi moderniškas apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams.

Jaunamečių draudimas

Šį kartą kiek plačiau apie jaunamečių draudimą. Kiekvienam geram tėvui, gerai motinai ir jaunamečių globėjams, rūpi vaikų ir globotinių ateitis.

Kuo jaunesnis vaikas įrašomas — apdraudžiamas, tuo mažesni mokesčiai už jo draudimą. Kai jis pasiekia 16 metų amžiaus, jis automatiškai perkeliamas į pilnamečių skyrių, moka tuos pačius mokesčius ir įgyja visas pilnamečio nario teises — būti renkamas į kuopos valdybą, seimo atstovu ir t.t.

Labai gerą parinkimą padaro tėvai ir kiti jaunamečių globėjai, kurie apdraudžia pagal 20 Metų Taupymo — 29 Year Endowment planą, kad tie jaunuoliai turėtų finansinę pagalbą, kada ji labai reikalinga, būtent, siekiant aukštąjį mokslą. Kitiems jaunuoliams-jaunuolėms tokia finansinė pagalba labai reikalinga, kada jie pasiruošia sukurti šeimyninį gyvenimą ir nuosavą židinį.

Kitų tautinių (etninių) grupių sektini pavyzdžiai

Kai kurios kitos tautinės grupės šioje šalyje turi labai dideles ir turtingas fraternalines organizacijas ir išvytę labai plačią veiklą. Prie tokių grupių tenka priskaityti slovakus, lenkus, čekus, kroatus ir ukrainiečius. **Gerą pavyzdį duoda jų šviesuomenė, profesionalai ir biznieriai, patys apsidrausdami savose fraternalinėse organizacijose ir paskatindami kitus savo tautiečius tą patį daryti.** Paskiausiais laikais jų grupėse labai išplatintas šūkis — fraternalinis draudimas yra šeimos reikalas.

Jei ir pas mus, lietuvius, išaugtų toks visuotinis nusiteikimas ir judėjimas, tada ir mūsų Susivienijimo narystė nuolat didėtų ir jo veikla būtų kur kas didesnė.

Tad, mieli tautiečiai, ir mes branginkime savas organizacijas, prie jų priklausykime ir kitus įtraukime.

Nauji L.K. Susivienijimo Nariai

Šiomis dienomis Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

7 kp., Pittston, Pa. — Mrs. Elinor Kadish, gyv. Huntington, Pa., John J. Echan ir Mary Ann Basila Echan, Scranton, Pa.; įrašė 7 kp. sekretorė Rosanne Walkavage ir Susiv. Statutų komisijos pirmininkė Pranciška Katilienė.

Artėja gavėnia — dvasinio susikaupimo laikotarpis. Panaudokime šį laikotarpį fraternalinei veiklai, ypač naujų narių įrašymui.

Bella Abzug pašalinta iš pirmininkystės

Prezidentas Carter pašalino buvusią JAV kongresininkę (NY-D) Bella Abzug iš Nacionalinio Moterų Patarėjų Komiteto pirmininkės vietos. Ji kritikuodavo prezidento vedamą politiką ir darbus.

Iš pradžių buvo spaudoje pranešimų, kad iš 40 to komiteto narių, net pusė, protestuodamos prieš prezidento nuosprendį, iš komiteto rezignavę. Bet vėliausi pranešimai parodo, kad pasitraukė tik keturios. Laikina komiteto vadove apsiėmė būti Marjorie Bell Chambers, American Association of University for Women prezidentė, iki bus paskirta nuolatinė komiteto pirmininkė.

Prisimintina, kad Bella Abzug būdama kongresininke reikalavo, kad Imigracijos ir Naturalizacijos autoritetai sugaudytų ir ištyrinėtų neva nelegaliai atvykusius karo kriminalistus ir pro-nacius ir juos deportuotų. Tarp jų buvo išvardintų apie tuzinas lietuvių, gerai žinomų patriotų veikėjų, bet jau, kaip paprastai, nei vieno žydų tautybės kriminalinio nusikaltėlio.

GARSAS

Published Monthly except July and August
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207 Tel. 827-1351
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Editor — MATAS ZUJUS
P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18973
Subscription $2.00 per year Advertising Rates on Application
Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talso savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.
$2.00 of insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

MŪSŲ PASTABOS

Vyskupas Marcinkus lydėjo popiežių

Vyskupas Paulius Marcinkus, kilęs iš Cicero, Illinois, šv. Antano parapijos, buvo priskirtas lydėti ir saugoti popiežių Joną Paulių II-jį, jam vizituojant Meksiką ir Dominikų Respubliką. Kelionė prasidėjo sausio 27 ir tęsėsi visą savaitę.

Vyskupas Marcinkus yra 6.3 pėdų aukščio, atletiško tipo, buvęs sportininkas. 1970 m. jam lydint paskutinėje užsienio kelionėje popiežių Paulių VI-jį, pasikėsintojas, ginkluotas peiliu, buvo priartėjęs prie popiežiaus ir mėgino jį atakuoti, bet vysk. Marcinkus jį laiku sutvarkė.

57 metų amžiaus vyskupas Marcinkus yra Vatikano Banko vadovas. Šis bankas finansuoja religinę veiklą. Iš 3,000 asmenų, dirbančių Vatikano Kurijoj, yra apie 130 amerikiečių, o iš jų vyskupas Marcinkus užima pažymėtinai aukštą poziciją.

Pažymėtina, kad popiežiaus Jono Pauliaus II-jo vizitai Dominikos Respublikoj ir Meksikoj buvo labai sėkmingi. Didžiulės minios dalyvavo jo sutikimuose, kur tik jis atsilankė. Religinius reikalus apsvarstė su vietiniais vyskupais, nuoširdžius pasitarimus turėjo su aukštais pareigūnais ir varguomenės atstovais. Su dideliu entuziazmu Meksikoj sutiko indijonų masės, jų vadovai išdėstė savo vargus ir skriaudas. Popiežius visiems turėjo paguodos žodžių, o jaunuomenę ragino per mokslą siekti šviesesnės ateities.

Susirūpinimas gimimų mažėjimu

Associated Press bendradarbis Marcus Eliason iš Paryžiaus praneša amerikiečių spaudai apie prancūzų susirūpinimą padidinti gyventojų skaičių.

Pats respublikos prezidentas Giscard d'Estaing, kalbėdamas labdaros oficialų susirinkime, išsireiškė, kad gimimų mažėjimas sudaro rimtą problemą. Tas silpnina Prancūzijos vietą pasauly. Kai gimimai mažėja, generacijos nepapildomos, tautai gresia sunykimas.

Prezidentas d'Estaing iškeldamas šūkį — "Prancūzija turi laimėti" — pažada piniginę pagalbą bonų pavidale toms šeimoms, kurios turės po tris ir daugiau vaikų.

Dabartinis Prancūzijos gyventojų skaičius siekia 53,196,000, tačiau gimimai nuolat mažėja. Praeitais metais gimimų buvo 10,000 mažiau, palyginus su 1977 metais, o nuo 1972 m. gimimai sumažėjo iki 150,000. Jeigu toks mažėjimas tęsis toliau, tauta gali susilaukti liūdnos ateities.

1975 metais Prancūzija legalizavo abortus, panaikinant įstatymą, kuris buvo pravestas tuoj po pirmojo pasaulinio karo su tikslu padidinti karo laiku sumažintą gyventojų skaičių. Už minėto įstatymo sulaužymą, abortų darytojai buvo baudžiami iki 10 metų kalėjimu, o pacientės iki 6 metų.

Nors ir kitų Vakarų Europos tautų gimimai yra sumažėję, bet prancūzai šiuo atžvilgiu pralenkia kitas tautas.

Billy Carter sukėlė triukšmelį

Prezidento Jimmy Carter brolis Billy Carter, sukėlė nemažą triukšmą, ypač žydų tarpe, už tai, kad draugiškai sutiko savo bičiulius — svečius iš Libijos, ir už tai, kad jis pasakė palankų žodį palestiniečių adresu — norinčių sugrįžti į savo žemę ir turėti laisvą, nepriklausomą valstybę. Už tai ir pats prezidentas Carteris susilaukė rūsčių priekaištų. Bet čia ne Sovietų Sąjunga, kur komunistai likviduoja ne tik "nusikaltusį" režimui, bet ir kitus šeimos narius ir artimuosius — tardymais, tortūromis, ištrėmimais ir žudymais. Šioje šalyje kiekvienas turi teisės pasirinkti sau draugus ir bičiulius.

Vargšas amerikietiškas šunelis Goofy

Prancūzijos Olimpinė komanda buvo pasirinkusi laimės simboliu (mascot) garsaus Walt Disney sukurtą filminį šunelį Goofy. Prieš tokį pasirinkimą triukšmingai sukilo kai kurie legislatoriai, o smarkiausiais pasirodė komunistai. Jie pasirinkimą "svetimšalio", ir tai dar amerikietiško šunelio, vadino idiotišku, paikšu ir kitokiais "komplimentais". Mus nestebina tokia komunistų taktika, jie aklai sekdami Kremliaus nurodytą liniją, visom išgalėm stengiasi paniekinti, kas tik yra amerikiečių sukurta ir tuo pačiu pasityčioti iš pačių amerikiečių, bet keista, kad iš kai kurių prancūzų (nekomunistų) atsiranda pritarėjų. Tai neužtarnautas atsilyginimas už amerikiečių pasiaukojimus pačiose didžiausiose prancūzų tautos nelaimėse.

1918 metais vasario 16 dieną, būrelis didžių Lietuvos patriotų mūsų sostinėje Vilniuje paskelbė pasauliui, kad Lietuva vėl atkuriama Nepriklausoma Demokratinė Respublika. Šiuo aktu buvo sulaužyta paskutinė grandis retežių, kuriais Lietuva ir lietuvių tauta buvo sukaustyta daugiau kaip 120 metų.

Mūsų broliai, Amerikos lietuviai, visomis išgalėmis rėmė mūsų kovas dėl Nepriklausomybės. Jie darė viską, kas buvo jų jėgose, kad jų tėvų bei bočių kraštas atsistotų ant savo tvirtų kojų. Savo sunkiai uždirbtuo pinigus siuntė giminėms, pirko laisvės laitėtus ir tuo būdu daug kraujo įliejo į silpną Lietuvos kūną. Garbė jiems privalo likti amžinai!

Gen. Povilas Plechavičius
(Iš knygos "Gen. Povilas Plechavičius")

Po Kinijos Vicepremjero Teng Hsiao-ping Vizito

Sausio mėn. pabaigoje Washingtone lankėsi dabartinis komunistinės Kinijos ministerio pirmininko pavaduotojas Teng Hsiao-ping su patarėjais ir turėjo svarbius pasitarimus politiniais, ekonominiais, prekybos, kultūriniais ir kitais reikalais, su prezidentu Jimmy Carter ir kitais aukštais pareigūnais.

Teng Hsiao-ping vizito proga protesto demonstracijas surengė komunistai ir radikalai, reikšdami savo nepasitenkinimą dėl Kinijos nutolimo nuo komunizmo ir artėjimo prie kapitalistinės sistemos. Taiwano nacionalistinio režimo rėmėjai protestavo dėl diplomatinio komunistinės Kinijos pripažinimo ir nutraukimo diplomatinių santykių su Taiwanu.

Beje, vicepremjeras Teng Hsiao-ping, būdamas Washingtone, padarė du įsidėmėtinus pareiškimus. Vienas jų yra raminančio pobūdžio dėl pačių taiwaniečių ir jų rėmėjų amerikiečių. Jis pareiškė, kad komunistinės Kinijos vyriausybė nevartos prievartos, tik taikingus pasitarimus susijungimo reikalu.

Kiti, atkartotini pareiškimai, lietė Sovietų Sąjungos agresiją, vedančią prie nesusipratimų ir galimo karo, kuris ir taip jau suvargintai žmonijai atneštų didžiausius sunaikinimus. Jis ragino laisvojo pasaulio šalis tokiai agresijai priešintis.

Tokie Teng Hsiao-ping pareiškimai labai sujaudino ir supykdė Kremlių. Čia prisimena posakis — vagie, kepurė dega! Argi yra kita tokia valstybė pasauly, kaip Sovietų Sąjunga, kuri po antrojo pasaulinio karo brutalia jėga užgrobė tiek svetimų teritorijų, pavergė daug buvusių laisvų nepriklausomų tautų ir išžudė milijonus nekaltų žmonių. Taikos drumstimą ir agresiją ji vykdo be paliovos.

Gerai, kad neseniai buvę Sovietų Sąjungos sąjungininkai jau kaltina ir smerkia jos agresiją.

Vilniaus Universiteto didysis kiemas 19 amžiaus pradžioje. Priekyje stovi uniformuotas universiteto rektorius su toga. Gilumoje studentų Šv. Jono bažnyčia. Dešinėje varpinė, pagrindinis įėjimas į universitetą. Kairėje — universiteto rūmai, paskaitų salės.

J. AUGUSTAITYTĖ - VAIČIŪNIENĖ

ŠV. KAZIMIERO MALDA

Naktis iš ilgesio ir pasakų supinta
Besprogstančių verbų kvape.
Girdi, kaip rasos nuo lapelių krinta
Kalbėdamos su šakele šlapia.

Eini su troškuliu alpingu,
Nemirštančia širdim ir troškuliu didžiu
Ir taip labai graudu ir ilgu —
Ir driekias miglos nuo žvaigždžių.

Namų langai — kaip akys užmiegotos,
Palydi nuotrupas dienos . . .
Užgeseęs spindulys ant rūmų grotos —
Tik žymės šviečia ant vartelių rankenos.

Ties Katedros aikšte aušrinė suliepsnoja,
Virš Gedimino kalno plyšta vortinklis,
Ir raiteliai, kaip debesėliai balzgani, išjoja
Šaukliais į miegančias šalis.

Skaistus šešėlis tiesiasi bažnyčios šonu,
Nušviesdamas nišas. Malda tylia
Prie durų klūpo karalaitis apsiaustu raudonu . . .
Ir nejučiomis suklumpi šalia.

Kad Dievo karalystė mums ateitų . . .
Jo valią skelbtų kloniai ir kalnai . . .
Kad neužgultų debesys tėvynės vartų,
Iš dulkių keltųsi naujieji milžinai.

Iš ašarų vainiko perlai krinta . . .
Užlieja miestą rimtimi vėsos, banga.
Kazimiero karūnoj naujas rytas švinta,
Mes einam pasitikti jo su sprogstančia verba.

"Gen. Povilas Plechavičius"

Knyga paruošta ir išleista Lietuvos laisvei daug nusipelniusio generolo Povilo Plechavičiaus pagerbimui.

Pirmąją knygos dalį paruošė visuomenininkas, Lietuvos skautų įkūrėjas Petras Jurgėla; antrąją dalį paruošė "Darbininko" redakcinio personalo narys, dailininkas Paulius Jurkus. Išleido liet. karių vetaranų žurnalas "Karys"; spaudė Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N.Y., 1978 m.

Šioje 300 su viršum puslapių knygoje, gausiai iliustruotoje paties gen. P. Plechavičiaus, jo artimųjų, laisvos nepriklausomos ir bolševikų bei nacių pavergtos Lietuvos gynėjų, kovotojų nuotraukomis.

Aprašymuose plačiau pavaizduotas paties gen. P. Plechavičiaus gyvenimas, veikla ir vaidmuo, kaip kovotojo su Lietuvos priešais — banditais, plėšikais, lenkais, bolševikais, vokiečiais bermontininkais, kurių visų tikslas buvo išplėšti brangią laisvę.

Itin platus ir įdomus aprašymas duotas apie Lietuvos ginkluotų jėgų padėtį antrojo pasaulinio karo išvakarėse, bolševikų pirmosios okupacijos, o ypač nacių okupacijos laikotarpiu, reikalaujant lietuvių divizijos sudarymo, kuri įjungta į nacių SS legionus, kad tarnautų okupantų naudai. Lietuviams griežtai atsisakius tokią diviziją sudaryti, naciai pavartojo žiauriausias represijas prieš lietuvių šviesuomenę, veikėjus, studentus. Po to suorganizuotą Vietinę Rinktinę taip pat ištiko liūdnas likimas, nes vyriausias vadovas gen. Plechavičius ir kiti jo štabo pareigūnai griežtai pasipriešino nacių planams. Daug šios rinktinės karininkų ir kareivių buvo žiauriai išžudyti, pats gen. Plechavičius ir jo padėjėjai areštuoti ir kankinti koncentracijos stovyklose.

Tie skaudūs ir nežmoniški pergyvenimai apvainikuojami tokiais žodžiais: "Mes netekome visko. Ir šeimos, ir namų ir Tėvynės. Netekome visko, kas mums buvo brangiausia. Už ką mes kentėjome?"

Todėl, kad mes buvome lietuviai, mes kovojome už savo tautos laisvę ir mylėjome savo tėvynę Lietuvą. Mes visą laiką tikėjome į šviesią Lietuvos ateitį. Šio tikėjimo mums neišplėšė nei koncentracijos stovykla, nei įvairūs grasinimai sušaudyti, nei šlykšti apgaulė ir pažeminimas, nei sunkūs fiziniai darbai. Priešingai, mes išėjome dar tvirtesni, dar atsparesni, dar labiau tikį į savo šventas teises.

Knygoje "Gen. Povilas Plechavičius" skaitytojai ras daug lietuviško patriotizmo ir savo tautai pasiaukojimo pavyzdžių.

Lietuvių kongresas

Ateinantį rudenį, spalio 13-14 dienomis, Clevelande, Ohio, yra šaukiamas Lietuvių kongresas, kurį organizuoja vietos veikėjai su Amerikos Lietuvių Taryba. Kongreso organizaciniams darbams vykdyti prie ALTos valdybos sudaryta komisija: pirm. Adolfas Stašys, nariai: Teodoras Blinstrubas, Julius Pakalka ir dr. Jonas Valaitis.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų Vaidmuo

Jau nuo 1972 metų okupuotoje Lietuvoje eina pogrindžio leidinys, pavadintas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika.

Jos pasirodymas buvo didelė staigmena ne tik mums, išeivijos lietuviams, bet ir patiems okupantams bei jų talkininkams prisitaikėliams lietuviams.

Išvilkimas viešumon kronikose konkrečių faktų su pavardėmis ir vietovėmis apie juodus okupantų ir jų talkininkų darbelius buvo jiems ypač nemalonus. Tad nenuostabu, kad buvo įkinkytas saugumas ir visa okupantams tarnaujanti prisitaikėlių armija tam pogrindžio leidiniui likviduoti, o leidėjus nubausti taip, kad nebemėgintų to darbo imtis.

Bet lietuvių tauta išugdė didvyrius ne vien anais senais istoriniais laikais, jų atsirado ir šiandien, kada okupantai stengiasi visus pavergtuosius taip nužmoginti, kad bet kokia idealizmo kibirkštėlė būtų visai užslopinta.

Ir taip pačiu sunkiausiu mūsų tautai momentu, pačioj juodžiausioj priespaudos nakty, Liet. Kat. Bažnyčios kronika atėjo su savo vien dvasiniais ginklais, lyg jaunutis Dovydas prieš savo priešą Galiotą ir jį nugalėjo.

Liet. Kat. Bažnyčios Kronika pasiekia Vakarų pasaulį, ir šiandien jos išverstos į daugybę kalbų, skelbia apie lietuvių kančias ir jų teisių mindžiojimą pavergtoje tėvynėje.

Daugelis kitataučių stebisi mūsų brolių dvasine stiprybe ir pasiaukojimu kilniems Katalikų Bažnyčios ir Tautos reikalams. Jų vardai: N. Sadūnaitė, V. Petkus, B. Gajauskas, Plumpa ir daugybė kitų — jau yra žinomi visoje Europoje ir čia, Amerikoje.

Bet tam kronikų išpopuliarinimui, išvertimui į kitas kalbas ir jų išleidimui yra reikalinga ne vieno ar kelių lietuvių talka, o šimtų ir tūkstančių. Tai ne kelių pasišventėlių žmonių darbas, o daugelio, kurie savo darbu ir lėšomis prie to prisidėtų. Deja, pas mus išeivijoje kol kas tos plačios talkos dar neatsirado. Dirba daugiausia keletas pasišventėlių, bet šiandien jau atėjo laikas įsijungti į tą darbą platesnėms lietuvių masėms.

Ypač Chicagoje yra gera proga tą darbą paremti, kadangi čia veikia Liet. Kat. Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga, besirūpinanti kronikų leidimu lietuvių kalba (jau išleistas IV tomas), anglų kalba I, ir ispanų kalba I tomas. Angliškasis vertimas, nugalėjus daugybę įvairių kliūčių, pasirodys jau šiomis dienomis. Jų oficialus leidėjas yra Loyolos universitetas Chicagoje. Tačiau vertimu, lėšų sutelkimu ir jų išplatinimu rūpinasi minėtoji sąjunga ir prašo visų lietuvių, kad ir nedidelės talkos ar aukos. Jeigu jos nariai kreipsis su prašymu tą darbą paremti, neatsisakykime, bet parodykim bent dalį to idealizmo, kokiu dega jos leidėjai okupuotoje tėvynėje.

Be to, tenka pažymėti, kad Liet. Kat. Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga jau parūpino I tomo ispaniškąjį vertimą, kuris irgi yra spaustuvėje ir dar šiais metais bus išleistas. Taip pat tuoj bus pradėta versti ir į prancūzų kalbą. Tie visi darbai negalės būti atlikti be talkos daugelio geros valios tautiečių, jaučiančių dalį įsipareigojimų už suplanuotų darbų sėkmingą įvykdymą.

Todėl junkimės visi, kuo galėdami, prie šio kilnaus patriotinio žygio, nes darbo rankų niekad nebus perdaug.

A. P. B.

NEPALAUŽIAMA LIETUVIŲ TAUTOS VILTIS

Lietuvos atstovo, dr. S.A. Bačkio žodis į Lietuvą, įregistruotas Amerikos Balse Naujųjų 1979 Metų proga

Brangūs Tautiečiai,

Baigdami 1978 metus prisimename, kad lietuvių išeivija su pasididžiavimu gali tvirtinti, jog ji gerai gynė Lietuvos laisvės bylą, pagrindines tautiečių teises tėvynėje, lietuvybės ir tautinių tradicijų išlaikymą.

1978 metus ji apvainikavo, šalia kitų gražių atsiekimų, Pasaulio Lietuvių Dienomis Toronte bei anglų kalba išleista šešių tomų **Encyclopedia Lituanica.** Be to, 1978 metai atžymėtini tuo, kad galingiausios valstybės Prezidentas Carter 1978.VII.20 d. spaudos konferencijoje priminė Sovietų Sąjungos Helsinky užsiangažavimus žmogaus teisių reikalu ir lietuvio Petkaus nuteisimą, o aukščiausieji moraliniai autoritetai velionis Popiežius Paulius VI per Velykas ir dabartinis Popiežius Jonas Paulius II kreipėsi į lietuvių tautą jos kalba vainikavimo dieną, bei prieš kelias dienas Kalėdų proga. Tie dalykai priminė visiems žmonėms, kad kreipiamas dėmesys į mūsų tautos likimą.

Praeityje, sunkiausiais savo istorijos laikotarpiais Lietuvių tauta visuomet drąsiai ir ryžtingai laikėsi su nepalaužiama viltimi būti laisva ir nepriklausoma. Ir šiandieną lietuviai pakelia ir pakels visus sunkumus, kad pasiektų, ko jie trokšta.

Minint 30 metų Pasaulinės Žmogaus Teisių Deklaracijos sukaktį, JAV prezidentas 1978. XII.6 d. pareiškė:

Tol, kol aš esu Prezidentas — JAV vyriausybė dės pastangas, kad žmogaus teisės būtų sustiprintos. Ir toliau jis pridūrė: **Žmogaus teisės yra mūsų užsienio politikos esmė.**

Po poros dienų, Šiaurės Atlanto Organizacijos 15 valstybių Užsienių Reikalų Ministrai 1978.XII.8 d. Briuselyje pasisakė, jog reikia, kad Sovietų Sąjunga pilnai vykdytų Helsinkio susitarimų nuostatus, liečiančius žmogaus teises bei kitus dalykus. Jie pridūrė, kad tų nuostatų vykdymas yra esminis detente elementas ir kad jie 1980 metais dalyvaus Madrido konferencijoje, jei Sovietų Sąjunga pagerins savo žmogaus teisių rekordą.

Kalėdų švenčių išvakarėse Popiežius Jonas Paulius II kardinolams pareiškė, kad reikia daugiau pagerbti — "Neatimamas, neatskiriamas žmogaus teises" ir pridūrė — "Negali būti talkos be teisingumo ir be pagerbimo žmogaus teisių".

Tarptautinėje arenoje dabar vyksta svarbūs įvykiai. Kiek ir kaip jie atsilieps į tautų likimą, žmogaus teises — ateityje paaiškės. Mums svarbu turėti galvoje, kad įvykiai keičiasi, bet didelės idėjos kartais tik pamažu, palengva įgyvendinamos.

Žengdami į Naujuosius 1979 Metus — sutikime juos su viltimi geresnės ateities. Tad, Lietuvos Pasiuntinybės vardu linkiu nenugalimos stiprybės ir toli siekiančios vilties.

Karo muziejus Kaune. Jis buvo įkurtas 1921 sausio 22. Sodelyje buvo pastatyta ir pirmoji Lietuvos radijo stotis. Vėliau muziejus buvo perstatytas pagal architekto Dubeneckio planą, radijo siųstuvo bokštai perkelti į Vytauto kalną, netoli geležinkelio stoties.

Iš Lietuvos Pasiuntinybės Pastogės

Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1979 Metų proga JAV Prezidentas ir ponia Carter, Viceprezidentas ir ponia Mondale, Valstybės Sekretorius ir ponia Vance, atsiuntė sveikinimus, linkėjimus Lietuvos atstovui ir poniai Bačkienei. Pastarieji taip pat švenčių proga gavo sveikinimus, linkėjimus iš kelių dešimčių svetimų valstybių ambasadorių ir jų žmonų. Sveikinusių tarpe buvo ir Apaštališkasis Delegatas JAV-se, keletas kongresmanų.

Iš savo pusės Lietuvos atstovas ir ponia O. Bačkienė aukščiau išvardytus pasveikino švenčių proga.

1978 m. gruodžio 8 d. Lietuvos Pasiuntinybėje lankėsi iš George Mason universiteto 35 asmenų grupė. Tai asmenys, kurie specialiai seka seminarą užsienių reikalų klausimais vadovybėje Robert M. Donahi.

Atsilankiusieji buvo supažindinti su dabartine Lietuvos padėtimi ir aprūpinti informacine literatūra apie Lietuvą, bei turėjo progos pamatyti Pasiuntinybės patalpas su jose esamais dalykais.

VLIKo Tarybos Posėdis

VLIKo taryba posėdžiavo gruodžio 17 d. Kultūros Židinyje, New Yorke. Posėdžiui pirmininkavo P. Ališauskas, sekretoriavo Povilas Žičkus.

VLIKo pirmininkas dr. K. Valiūnas painformavo apie savo kelionę Europon. Jis pranešė, kad sekantis Baltų Santalkos pirmininkas bus lietuvis, naujas VLIKo pirmininkas. Dr. Valiūnas padėkojo valdybai ir tarybai už nuoširdų bendradarbiavimą. VLIKui pasitraukiantis pirmininkas palinkėjo dirbti ir stiprėti.

Posėdžio metu išklausytas B. Bieliuko pranešimas — Pro Memoria apie VLIKo seimą Chicagoje (seimui pirmininkavo A. Raulinaitis, vicepirmininku buvo J. Jurkūnas, sekretoriavo V. Vėbraitė-Gustienė ir J. Baužys).

Posėdį baigiant, paskelbtas naujas tarybos pirmininkas Juozas Giedraitis.

(Elta)

— Spalio 2 d., rašo **Tiesa** (1978.11.3), Vilniaus Valstybinės Filharmonijos salėje buvo iškilmingai palydėti jaunuoliai, išvykstantys tarnauti sovietinėje armijoje. Naujokų vardu už linkėjimus padėkoje buvęs Jonavos baldų kombinato šaltkalvis A. Volovičius. Jis užtikrino, kad "Tarybų Lietuvos jaunimo pasiuntiniai deramai tarnaus šlovingosę Ginkluotų Pajėgų gretose". (Elta)

Vasario 9, penktadienį, 12 val. prie Manufacturers Hanover Trust Co. Pavergtų Tautų jungtinis komitetas suorganizavo demonstracijas, kam bankas remia sovietinio propagandinio filmo "The Unknown War" rodymą. Banko atstovas parašė laišką Pavergtų Tautų pirmininkui Horst Uhlrich ir pranešė, kad filmo rėmimą nutraukia ir kad nori pasikalbėti su Pavergtų Tautų pirmininku dėl kooperavimo. Nuotr. V. Maželio

Įsteigė Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komitetą

Lapkričio 22 d. Maskvoje įvykusioje spaudos konferencijoje užsienio žurnalistams buvo pranešta apie Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto įsteigimą Lietuvoje. Konferencijoje dalyvavo trys iš penkių naujojo komiteto steigėjų Lietuvos kunigai — Alfonsas Svarinskas, Juozas Zdebskis ir Sigitas Tamkevičius. Kiti du komiteto nariai yra kunigai Vincentas Velavičius ir Jonas Kauneckas, baigęs seminariją 1977 m. Jiems talkininkavo stačiatikių kunigas Gleb Jakunin, vienas Krikščionių Komiteto TSRS Tikinčiųjų Teisėms Ginti steigėjų 1976 m. Apie naująjį komitetą plačius pranešimus paskelbė Reuterio, UPI, Agence France Presse ir kitos tarptautinės žinių agentūros.

Kunigas Svarinskas Vakarų reporteriams pareiškė, kad Lietuvos katalikai pasveikino Jono Pauliaus Antrojo pareiškimą, kad "Tylos Bažnyčia daugiau netylės". "Lietuvoje niekad nebuvo Tylos Bažnyčios", sakė Svarinskas. "Kai kurie mūsų žmonės galvoja, kad mes turime tyliai kalbėti apie savo reikalus, bet mes norime juos garsiai iškelti". Svarinskas Tamkevičius ir Zdebskis teigė, kad 70-75 nuošimčiai Lietuvos gyventojų yra praktikuojantieji katalikai, nors valstybė pripažįsta, kad jų skaičius siekia 50 nuošimčių. Tūkstančiai lietuvių vakarinėje respublikos dalyje, pagal Svarinską, galėjo matyti popiežiaus įvesdinimo iškilmes per Lenkijos televiziją. "Mums visiems buvo labai smagu", teigė Svarinskas. "Vakarietis negalėtų mūsų suprasti. Dabartinis Popiežius gali suprasti".

Vakarų žurnalistams perduotame pareiškime grupė prašo popiežiaus palaiminimo. Ten pat sakoma: "Ilgą laiką mes buvome vadinami 'Tylos Bažnyčia' net kai mūsų nelaimės garsiai šaukė padėti, kai buvome persekiojami ir kovojome... Suprasdami savo atsakomybę prieš Dievą ir Bažnyčią... mes, Lietuvos kunigai, nusprendėme pradėti kalbėti ir ginti šventas Bažnyčios ir tikinčiųjų teises".

Svarinskas pranešė, kad Lietuvoje darbuojasi 711 kunigų, veikia 628 bažnyčios, iš kurių 95 neturi kunigo. Jis pabrėžė, kad trūksta kunigų. Tėra tik viena seminarija Kaune, paruošusi šiemet tik dešimt kunigų, nors šiemet jau mirė 17 kunigų, o pernai 23. Taigi, nėra kam nė mirusiųjų pavaduoti. Mūsų kunigų amžiaus vidurkis siekia 60 metų, sakė Svarinskas. Pasak jo, yra trigubai daugiau norinčių įstoti seminarijon, negu valdžia leidžia priimti. Žurnalistų paklaustas, ar kunigai vadinasi disidentais, kunigas Svarinskas atsakė, kad tas žodis lietuviui netinka. "Lietuvoje kiekvienas yra disidentas, sakė jis. "Pas mus ne disidentų mažai, bet kolaborantų. Mūsų religinis atgimimas, teigė jis, stiprėja, ir tai ypač jaučiama jaunime. Ateizmas Lietuvoje nėra populiarus. Nors vaikų religinis mokymas draudžiamas, apie 50 nuošimčių miestiečių ir apie 95 nuošimčiai kaimo gyventojų tuokiasi bažnyčioje ir beveik visi palaidojami su bažnytinėmis apeigomis".

Atsargumas

— Na, tai išgerkim dar!

— Gerai, tik patogumo dėlei paguldykime dar ir stalą.

Energijos taupymas Lietuvoje ir Latvijoje

Apie energijos problemas vis atviriau kalbama ir Sovietijoje. Spalio 18 d. įvykusiame "Lietuvos TSR Ministrų Tarybos" posėdyje buvo pabrėžtas būtinumas "užtikrinti kuo griežčiausią kuro ir elektros energijos bei kitų materialinių išteklių ekonomijos režimą" (Valstiečių Laikraštis, 1978/10/21). Latvijos KP Centro Komiteto susirinkime spalio 12 d. buvo kalbama apie energijos ir kuro taupymą ir apie kuro atsargų sudarymą, kad visos ūkio šakos galėtų veikti be pertraukos 1978-1979 metų žiemą. **(Elta)**

NAUJA ALTos VADOVYBĖ

Naujų Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku sausio 10 d. išrinktas dr. Kazys Šidlauskas, o pirmininko pavaduotoju dr. Jonas Valaitis. Vicepirmininkai: Teodoras Blinstrubas, Povilas Dargis, dr. Leonas Kriaučeliūnas, dr. Vladas Šimaitis ir adv. Povilas Žumbakis. Iždininku išrinktas Juozas Skorubskas, protokolų sekretorium — inž. Grožvydas Lazauskas, finansų sekretorium — Petras Bučas, generaliniu sekretorium — kun. Adolfas Stašys.

Kiti valdybos nariai: Ofelija Baršketytė, Kęstutis P. Dirkis, Stanley Balzekas, Jr., Julius Pakalka, Jonas Talandis ir Emilija Vilimaitė. ALT atstovas Washingtone dr. Jonas Genys.

Valdybos susirinkimas, kuriame buvo sudaryta nauja vadovybė, įvyko ALTos patalpose. Susirinkime dar aptarti Vasario 16 minėjimai, svarstyti reikalai Lietuvių kongreso, kuris įvyks Clevelande spalio mėn.

Posėdžio dalyviai išreiškė padėką sėkmingai iki šiol ėjusiam laikino pirmininko pareigas kun. Adolfui Stašiui.

Posėdyje naujiems valdybos nariams Kęstučiui Dirkiui ir adv. P. Žumbakiui įteikta L. Šimučio knyga "Amerikos Lietuvių Taryba".

Dr. K. Šidlauskas — ALTos pirmininkas — DR. J. Valaitis — pavaduotojas —

Naujasis Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Šidlauskas yra teisininkas. Gimęs 1914 m. vasario 26 d. Gutkaimio k., Kybartų vls., Vilkaviškio apskr. Lankė Kybartų gimnaziją, Kopenhagoje 1935 m. baigė aukštąją prekybos mokyklą. Teisę studijavo Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetuose, gaudamas diplomą 1943 m. Teisės studijas gilino Muencheno univ., gaudamas teisių daktaro laipsnį.

Į JAV atvyko 1949 m. ir čia baigė Harvardo univ. teisių fakultetą, gaudamas teisių magistro laipsnį.

Yra Lietuvoj dirbęs Lietūky ir Line, buvo Vilniaus apyg. teismo kandidatas, nuo 1955 m. advokatauja Chicagoje. Dešimtį metų buvo Cook apskr. prokuroro padėjėjas, o nuo 1975 m. yra Cook apskr. Public Defender įstaigos advokatas. Nuo 1958 m. yra buvęs krikščionių demokratų centro vald. pirmininkas, VLIKo narys, Vidurio Europos krikšč. demokratų unijos vykdomojo komiteto narys.

— o —

ALTos pirmininko pavaduotojas dr. Jonas Valaitis yra gimęs 1922 m. spalio 25 d. Marijampolėje. Baigęs Kauno Aušros bern. gimnaziją, studijavo mediciną Kauno universitete, vėliau Tebingeno univ., gaudamas daktaro laipsnį. Į JAV atvyko 1950 m. ir čia, išlaikęs egzaminus, vertėsi gydytojo praktika. 1951-1955 buvo patologijos asistentas Veteranų ligoninėje, o nuo 1960 m. yra vyr. patologas ir laboratorijos direktorius Lutheran ligoninėje. Park Ridge, Illinois. Taip pat yra klinikinės patologijos profesorius Illinois universitete. Yra buvęs Šviesos-Sandaros federacijos pirmininkas, Lietuvių fondo valdybos ir tarybos pirmininkas. Medicinos klausimais rašo specialioje spaudoje bei medicinos suvažiavimuose skaito paskaitas.

ALT Inf.

Atėnai, Graikija — Vyriausybė paskelbė, kad praeitais, 1978 metais Graikija turėjo mažiausią pasaulyje bedarbių ratą, būtent, 1.9 procentų.

Susivienijimo bičiuliai, padėkite savo organizacijai tęsti kilnius darbus savo tautiečių, visuomenės ir mūsų tautos naudai. Tą jūs padarysite įrašydami naujus narius, pagyvindami kuopų veiklą ir organizuodami naujas kuopas, kur jų dar nėra.

Lietuva Valerijaus Panovo Atsiminimų Knygoje

Amerikoje ir Vakarų Europoje šiemet pasirodė Valerijaus Panovo atsiminimų knyga, pavadinta **To Dance** ("Šokti", Alfred A. Knopf, N.Y., $15.00). Joje plačiai žinomas baleto šokėjas aprašo savo margą karjerą, pasiryžimą emigruoti drauge su žmona 1972 metais, jų abiejų pašalinimą iš Kirovo baleto ir persekiojimą, kol 1974 metais Panovams pagaliau buvo leista išvykti. Šiuo metu abu Panovai priklauso Berlyno Operos Baleto ansambliui.

Panovo knygoje svarbus vaidmuo tenka Lietuvai, kur jis pradėjo savo baletinę karjerą. Štai kaip jis aprašo savo pirmuosius įspūdžius apie Vilnių:

"Palyginus su Maskva, Vilnius buvo didelis dvaras. Nepriklausoma Lietuva, kol jos dar nebuvo užėmusi Tarybų Sąjunga, buvo taip skirtinga ir pažangi, kaip Skandinavijos šalys... Nepaprastas gyvenimo lygis net ir po karo mane sukrėtė. Paskiros šeimos turėjo ištisus butus, vien tik sau... Niekas nieko nevogė ir prie parduotuvių beveik nebuvo eilių".

Kauną Panovas išvydo 1955 metų vasarą, savo pirmųjų gastrolių metu. "Mane tuoj apžavėjo uždraustų dalykų užuominos, slypinčios miesto namuose ir butuose", rašo jis. "Vilniuje buvo daugiau rusų negu lietuvių, bet Kaunas — buvusioji nepriklausomos Lietuvos sostinė ir kultūrinio gyvenimo centras — tebebuvo giliai lietuviškas miestas. Rusai, paskirti į įstaigas ir dirbtuves, susidurdavo su vietinių gyventojų panieka arba ignoruojami. Tokiu būdu vietiniams pavyko išstumti daugelį rusų į Vilnių, ir taip jie pasilaikė Kauną sau. Tautinės tradicijos ir papročiai išsilaikė Kaune, nepaisant Maskvos pasiryžimo juos užgniaužti... Lietuvos istorinis, kultūrinis palikimas bei pasipriešinimo dvasia buvo susiję su senuoju Kaunu".

Jaunąjį Panovą ypač paveikė masiniai lietuvių išvežimai iš Vilniaus 1947 metais. Panovų šeima tada gyveno Antakalnyje, netoli kariuomenės įgulos, įsikūrusios buvusiame vienuolyne. Jo žodžiais:

"Vieną dieną mes pamatėm pro langą nepaprastą spektaklį. Iš vienuolyno išbildėjo visas pulkas kareivių ir pradėjo lipti į sunkvežimius ir vežimus. Visi buvo ginkluoti. Už karinių mašinų rikiavosi dar ilgesnė civilinių vežimų ir sunkvežimių virtinė... Ar jau prasidėjo karas su Amerika? Jo laukėm mes visi, įgąsdinti aršių spaudos ir radijo pranešimų apie Washingtoną, ir kaip jis geidžia karo".

"Kas darosi? Kur jūs visi skubat?", klausinėjo šoferį jaunasis Panovas. Jo atsakymas neturėjo nieko bendra su būsima pergale prieš dėdę Samą: "Mes einam išvežt į Sibirą lietuvius buržujus išnaudotojus".

"Aš pamojau pravažiuojančiai sunkvežimių virtinei", rašo Panovas. "Taip, buržujus reikia sutriuškinti, galvojau aš — arba išvežti, jei šūkis pasikeitė. Aš tik stebėjausi, kodėl lietuviai buvo pasmerkti išvežimui, kai jų mieste buvo taip nedaug, palyginus su rusais ir lenkais? Po daugelio metų aš supratau, kad tai buvo nepaprastos tragedijos pradžia. Tą dieną buržuazinės Lietuvos 'elementai' buvo suvaryti žmogžudiškam ištrėmimui. Dėl istorinių priežasčių, tik nedaugelis jų gyveno pačiame Vilniuje. Didžioji išvežamųjų dauguma buvo valstiečiai, bet kadangi tarp jų nelengva buvo rasti išnaudotojų, 'buržujumi' tapo apšauktas bet koks valstietis savo triūsu ir prakaitu pasistatęs stambesnę daržinę. Savo darbščiosios, nepriklausomai nusiteikusios ūkininkijos dėka, Lietuva kadaise padėjo išmaitinti Vokietiją ir Skandinaviją. Tą dieną Lietuvos žemės ūkį sukrėtė toksai skaudus smūgis, kaip ir sovietinei okupacijai prasidėjus".

"Sunkvežimių virtinė grįžo jau temstant", prisimena Panovas. Šeimomis prigrūsti vežimai ir sunkvežimiai pasuko į geležinkelio stotį. Automatais ginkluotų kareivių saugomi, suaugusieji jau atrodė kaip kaliniai — dar labiau išsekę, nes jie nesugebėjo paaiškinti savo apstulbusiems vaikams, kodėl juos išveža".

"Kai Chruščiovo laikais išvežtiesiems buvo leista sugrįžti, jų pasakojimai išryškino tai, ką aš mačiau 1947-tais metais. Bet jau ir tada aš jaučiau širdies gilumoje, kad čia daroma baisi klaida", prisimena Valerijus Panovas.

(Elta)

Iškilingiausias rašytojas 1978 metais?

Sprendžiant iš partinės spaudos Lietuvoje entuziastiškų pasisakymų, tai didysis žodžio meistras Leonidas Brežnevas, kurio knyga **Plėšiniai** sukėlė "milžinišką darbo žmonių susidomėjimą" (**Tiesa**, 1978.11.24). Lapkričio 23 d. Lietuvos Žemės Ūkio Akademijoje įvyko žemės ūkio ir "ideologinių darbuotojų" konferencija Brežnevo knygai aptarti, kurios metu skambėjo tokie pasisakymai: "puikus kūrinys", ("giliai išanalizuota", "didžiulė neįkainuojama reikšmė"). L. Brežnevas suvaidino "milžinišką vaidmenį" šiame "titaniškame (plėšinių) darbe". Konferencijos dalyviai kažkaip pamiršo paminėti Chruščiovą, vadovavusį Kazachstano plėšinių projektui. Prieš 15-20 metų Vilniuje panašiai buvo liaupsinamas Chruščiovas. Totalitarinė tragikomedija tebesitęsia. (Elta)

SVARBUS PRIMINIMAS

Visiems nariams reikia mokesčius mokėti iš anksto. Mūsų Susiv. taisyklės nustato, kad nariui atsilikus su mokesčiais už tris (3) mėnesius jis yra suspendavimo padėty, gi atsilikęs už šešis (6) mėnesius — pervedamas į pratęsto termino apdraudą — Extended Term Insurance. Deja, daugelis narių su duoklių mokėjimu laukia iki metų pabaigos, kas būna priežastimi nesusipratimų ir nemalonumų patiems nariams, jų pašalpgaviams ir centrui.

A.L.T. INFORMACIJA

Karo nusikaltimai prieš lietuvius

JAV laikraščiuose, radijo ir televizijos informacijose pasirodė žinių apie keliamas kai kuriems lietuviams bylas dėl tariamų karo nusikaltimų. Tam ieškoma liudijimų net iš Izraelio ir iš už geležinės uždangos.

Ryšium su tuo mums svarbu surinkti faktus apie okupantų rusų ir apie žydų bei lietuvių komunistų nusikaltimus prieš lietuvių tautą. Šių duomenų rinkimo imasi Amerikos Lietuvių Taryba. Yra užvesta atitinkama kartoteka. Visus, kurie turi tikrų faktų, prašome ALTos įstaigai (2606 W. 63rd Street, Chicago, Illinois 60629) pranešti, kas iš minėtų žmonių dalyvavo lietuvių išvežimuose, tardymuose, kalinimuose, kankinimuose, žudymuose. Nurodyti pavardes, nusikaltimo vietas ir datas.

Pavergtų tautų laisvės šauksmas

Dr. Jonas Valaitis, dabartinis ALTos pirmininko pavaduotojas, dalyvavo WOLYN — Antibolševikinio tautybių bloko minėjime Ukrainiečių Jaunimo namuose Chicagoje. Be visos eilės ukrainiečių organizacijų atstovų šiame minėjime dalyvavo baltarusių, kroatų, estų, rumunų, bulgarų, vokiečių ir lietuvių atstovai. Šiame politiniame minėjime buvo griežtai pasisakyta prieš sovietinę rytų ir centrinės Europos kraštų okupaciją ir už šių tautų teisę būti nepriklausomom valstybėm. Antibolševikinis tautybių blokas buvo įsteigtas 1943 metais Lucke ukrainiečių iniciatyva. Be pasakytų politinių kalbų, koncertinėj daly buvo paminėta 35 metų šios organizacijos sukaktis.

Priminė lietuvius tarptautiniame suvažiavime

Havajuose, Honolulu mieste, posėdžiavo Antikomunistinės lygos egzekutyvinė taryba. Dalyvavo keliasdešimt vadovaujančių veikėjų iš įvairių Europos, Šiaurės ir Pietų Amerikos, Azijos, Afrikos valstybių. Baigiamajame komunikate išreikštas reikalavimas, kad turi būti teikiama parama lietuviams, ukrainiečiams, gudams, gruzinams ir kitiems atgauti nepriklausomybę. Nauja antikomunistinės lygos vadovybės konferencija įvyks bal. 23 d. Asuncion mieste, Paragvajuje.

Remia lietuvių laisvės siekius

Muenchene leidžiamas ukrainiečių laikraštis "Kelias į pergalę" išspausdino Eltos pateiktą Lietuvių tautinio fronto deklaraciją apie lietuvių laisvės siekimus. Vadovaujantieji ukrainiečių veikėjai šio ukrainiečių laikraščio kopiją prisiuntė ALTos vadovybei.

Atstovų Rūmai prieš pavergėjus

Illinois atstovų rūmai, pasiūlius atstovams Penny Pullen, John E. Porter, John Wolf ir Allen Greiman, priėmė dvi rezoliucijas, kuriomis atkreipia dėmesį, kad Sovietų Sąjunga laužo Helsinkio susitarimuose išvardintas žmogaus teises, persekioja politinius disidentus, varžo JAV korespondentus, rodo priešiškus nusistatymus prieš Izraelio ir kai kurių kitų valstybių sportininkus, todėl Illinois atstovų rūmai reiškia prieš tai protestą ir siūlo 1980 m. olimpiadai parinkti kitą vietą, ne Sovietų Sąjungą.

Antroj rezoliucijoj atstovų rūmai išvardija keletą Maskvos nuteistų disidentų, reiškia pasipiktinimą dėl žmogaus teisių pažeidimo ir ragina Illinois gyventojus jungtis į pastangas siekti įkalintų išlaisvinimo.

Nauja Bostono ALTos vadovybė

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius išsirinko tokią valdybą: pirmininkas Aleksandras J. Chaplikas, vicepirm. Stasys Lušys, sekretorė Falisa M. Grendal, iždininkas Edmundas Cibas.

Lietuvos reikalus ginant

Dienraštis "Chicago Tribune" išspausdino kun. J. Prunskio straipsnį "Expanding Soviet Empire presses on the West markets"; savaitraštis "Chicago Catholic" išspausdino to pat autoriaus straipsnį "In Lithuania, atheism becomes fanaticism".

Nauja ALTos narė

Mirus Marijonai Šrupšienei, Amerikos Lietuvių R. Katalikių Moterų Sąjunga į jos vietą paskyrė į Amerikos Lietuvių Tarybą savo narę Albiną Poškienę.

ALT Informacija

Padėka iš Vatikano

Vatikano Valstybės sekretoriatas atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai raštą, kuriuo praneša, kad Popiežius dėkoja ALTai už sveikinimus jo išrinkimo proga ir meldžia palaimos.

— **Valstiečių laikraštis** (1978. 11.2) praneša, kad Lietuvos TSR žemės ūkio darbuotojai įvykdė grūdų pardavimo valstybei planą. Respublikos ūkiai pristatė į paruošų punktus 304 tūkstančius tonų grūdų.

(Elta)

L.K. Susiv. Direktorių Taryba ir Konstitucinės Komisijos

Direktorių Taryba

Dvasios vadas: prel. Jonas Baltusevičius-Boll, 416 E. South Str., Wilkes-Barre, Pa. 18702. Tel. 1-717-823-1081.

Prezidentas: adv. Thomas E. Mack, 11 West Union Str., Wilkes-Barre, Pa. 18702. Tel., Office — 1-717-822-1145; Home — 1-717-825-9880.

Viceprezidentas: Juozas B. Laučka, 9610 Singleton Dr., Bethesda, Md. 20034. Tel. 1-301-530-5631.

Sekretorius: Pranas J. Katilius, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508. Tel., Office — 1-717-823-8876; Home — 1-717-342-3619.

Iždininkė: Leokadija Donarovich, 37 Eldon Ave., Landsdowne, Pa. 19050. Tel. 1-215-626-2409.

Iždo Globėjai: Dr. Vladas Šimaitis, 2951 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-436-7878.

Vito A. Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228. Tel. 1-412-563-2754.

Dr. Kvotėjas: Dr. Albert J. Valibus, 136 E. Bennet Str., Kingston, Pa. 18704. Tel. 1-717-288-1212.

Direktoriai: Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 1-212-647-6637.

Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-434-2374.

Saulius Kuprys, 1806 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650.

Konstitucinės Komisijos

Labdarybės komisija: Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Pa. 18602; Joan Baranosky, 106 W. Brady Str., W. Wyoming, Pa. 18644.

Spaudos-Informacijos: Stasys Garliauskas, 1949 Hobbard, Detroit, Mich. 48209; Jurgis Sadauckas, 119 S. Rebecca, Scranton, Pa. 18504; Alena Miškinytė, 62 Wilfred, Pittston, Pa. 18640.

Statutų komisija: Pranciška Katilienė, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508; St. Lukoševičius, 1935 W. 7th Str., Brooklyn, N.Y. 11223; Michael Baranosky, 106 W. Brady Str., W. Wyoming, Pa. 18644.

Teismo komisija: Juozas Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11721; Dr. Petras J. Jokubka, 3528 So. Archer, Chicago, Ill. 60609; Marijona Kozerskienė, 35 Hilldale Ave., Wilkes-Barre, Pa. 18705.

Jaunimo komisija: Thomas E. Mack, Jr., Heatherhill, Bear Creek, Pa. 18602; David Donar, 37 Elton Ave., Landsdowne, Pa. 19050; Romas Mancevičius, 77 Douglas Str., Hartford, Conn. 06106.

Naujas L.K.S. Stipendijų Laimėjimo Vajus

Lietuvių Katalikų Susivienijimo Direktorių Taryba, norėdama padėti lietuvių jaunimui, siekiančiam aukštesnių mokslų, ir tuo pačiu įtraukti organizacijon dar nepriklausančių, paskelbė naują Stipendijų laimėjimo vajų.

Stipendijų laimėjimo planas yra toks:

Iš viso Susivienijimas skiria $2,500 penkioms stipendijoms — po $500 kiekvieną.

Stipendijai laimėti nustatytos šios sąlygos:

1. Aplikantai turi būti Susivienijimo nariai, arba prie Susivienijimo priklausančių tėvų vaikai; globėjai (sponsors) taip pat turi būti nariai.

2. Aplikantai turi lankyti, ar jau būti priimti kolegijon, universitetan.

3. Aplikantai, norintys laimėti stipendiją, turi įrašyti ne mažiau 5 narius, kiekvieną $1,000 apdraudos sumai ar daugiau, ir iš anksto išrinkti mokesčius už 6 mėnesius. Už kiekvienus kitus 5 naujus narius gaus po aplikaciją stipendijai laimėti.

4. Aplikantų globėjai (sponsors) įrašę 5 naujus narius, galės pasiūlyti pasirinktus kandidatus stipendijai laimėti.

5 Stipendijų skyrimas vykdomas lenktyviavimo (competitive) pagrindu ir bus pravestas viešame laimėjime 1981 m. birželio mėnesį, kuriame galės dalyvauti ir patys aplikantai.

Tėvai, globėjai ir patys studentai turite gerą progą padirbėti Susivienijimo narystės didinimui ir laimėti stipendijas.

L.K.S. 115 ir 135 kp. valdybos 1979 Metams

Brooklyn, N.Y. — L.K. Susiv. 115 kp. išsirinko šio sąstato valdybą 1979 metams: dvasios vadas — kun. Walter Masiulis; pirmininkas — Walter Umbrasas; sekretorius — Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421; iždo globėjas — Stasys Nutautas.

135 kuopos valdyba: dvasios vadas — kun. Paulius Baltakis, OFM; pirmininkas — Vytautas Radzivanas; sekretorius — Bronius Bobelis.

Br. Bobelis, sekr.

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikiniu aplanku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugėms amerikietėms. Kaina 7 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

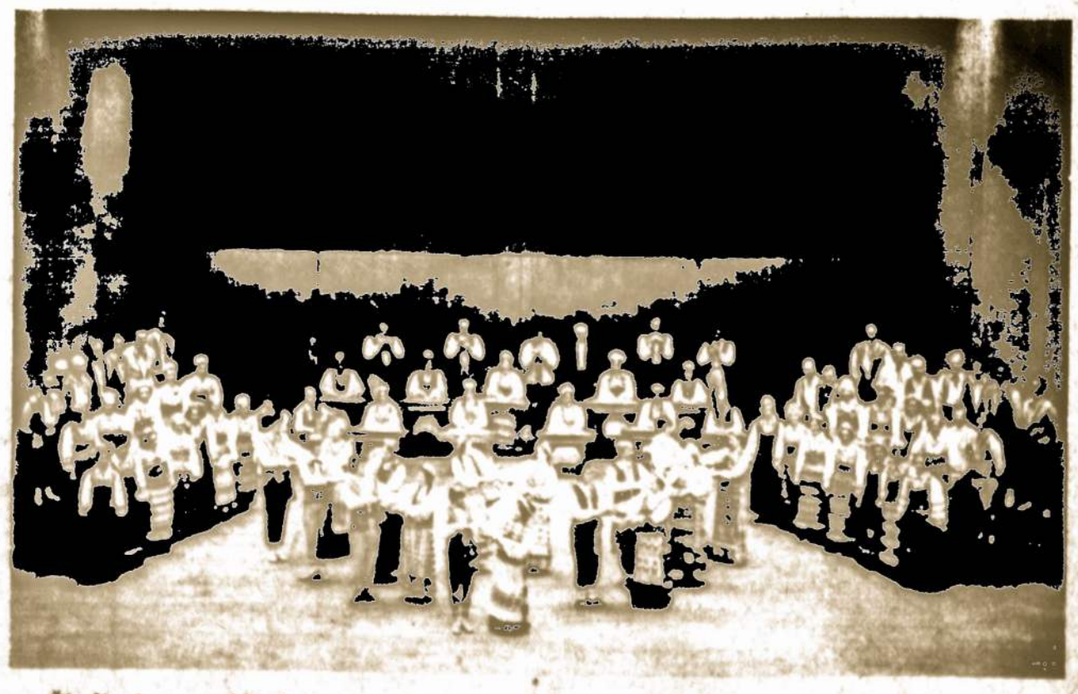

Čiurlionio ansamblis koncerto metu. Ansamblio vadovas muzikas Alfonsas Mikulskis paskutinėje eilėje antras iš dešinės. Ansamblis dabar išleido dvi savo naujas plokšteles.

GARSAS • Lithuanian R.C. Alliance of America

English Section

DECLARATION OF LITHUANIAN INDEPENDENCE

After the last partition of the united Polish-Lithuanian state in 1795, Lithuania was subjugated by the Russian empire and ruled by it until 1915. At the end of World War I, while Lithuania was occupied by Germany, independence was restored through the Declaration of Independence proclaimed by the Council of Lithuania (q.v.) on Feb. 16, 1918 in Vilnius. The text of the declaration reads as follows:

The Council of Lithuania (Lietuvos Taryba) **in its session of February 16, 1918 decided unanimously to address the governments of Russia, Germany and other states with the following declaration:**

"The Council of Lithuania, as a sole representative of the Lithuanian nation, on the basis of the recognized right to self-determination of nations and the decision of the Lithuanian Conference in Vilnius, September 18-23, 1917 hereby proclaims the restoration of an independent, democratically organized Lithuanian State, with Vilnius as capital, and the abolition of all political ties which have existed with other nations.

"The Council of Lithuania also declares that the foundations of the Lithuanian State and its relations with other states must be finally determined by a Constituent Assembly (Steigiamasis Seimas) **to be convoked as soon as possible and elected by all the inhabitants of Lithuania".**

A postscript was added to the declaration: **"The Council of Lithuania in informing the Government of ..... to this effect kindly requests recognition of the Independent State of Lithuania".**

The Declaration of Independence was signed by all twenty members of the Council who had convened for that purpose in the great assembly hall of the Lithuanian Committee for the Relief of War Victims on Grand Street (**Didžioji gatvė**) in Vilnius. The Declaration of Independence was to have appeared in **Lietuvos Aidas** (The Echo of Lithuania), a newspaper published in Vilnius by the Council of Lithuania. When the proof sheets of the news paper were shown to the German military censor he crossed out the entire first page with the declaration. This meant that legally the newspaper with the declaration could not be published. Consequently about 500 copies of the newspaper were printed secretly (Tuesday, February 19, 1918) and distributed all over the country. But the day before (February 18) the text of the declaration appeared in Berlin newspapers (**Vossische Zeitung, Taegliche Rundschau, Kreuzzeitung**) and was read in the Reichstag the same day. The declaration reached Berlin through unofficial channels and aroused varying reactions in German political circles. The German Government looked very unfavorably on the matter and enjoined German newspapers not to publish the text and to make no comment regarding this declaration. The Chancellor of Germany, Georg von Hertling, in a letter of F.EB. 21 to the Lithuanian council demanded that the Council return to its earlier decision, called the Resolution of December 11, 1917, which had proposed a firm and permanent federation with Germany after the war. The Council of Lithuania refused to do this and explained that it was too late to revoke the Declaration of Independence. It could only be implemented when Germany lost the war and the first Government of Lithuania was formed on Nov. 11, 1918 (**See** Council of Lithuania).

February 16 became an historic day and national holiday. Ir was appropriately celebrated during the period of Lithuanian independence and is still observed by Lithuanians in the free world. Since Soviet Russia occupied Lithuania during World War II, commemorating February 16 has been prohibited; nevertheless this important day is remembered by the people and revives the hopes for freedom.

(Encyclopedia Lituanica)

EVENTS IN COMMUNIST OCCUPIED LITHUANIA

Priests Prevented from Attending Patients in Hospitals

Gargždai. On March 24, 1978, the **Rev. Antanas Šeškevičius** was invited to visit **Stanislovas Milašius,** who was gravely ill at the Gargždai old people's home. Several other old people asked the priest to hear their confessions and to give them the Holy Communion. The director of the old people' home, **Striauka,** who abused the priest verbally, ordered him to get out. Šeškevičius invoked in vain the article by Commissioner Tumėnas (**Tarybų Darbas,** No. 5, 1975), who said that priests have the right to confer the sacraments in hospitals if the patients so desire. **The Rev. Šeškevičius** lodged a complaint to the authorities about the director's behavior.

Skuodas. Kazimiera Aklienė, 81, was brought to the Skuodas hospital after an operation. Feeling very ill, she asked for a priest with the last sacraments. Chief physician **Mažrimas** retorted: "As long as I am alive, no priest will set foot in my hospital". Then the patient asked to be taken to her friends in Skuodas, where she would receive the sacraments and would then return to the hospital. Dr. Mažrimas ordered to have her removed from the ward and left in the corridor. He told her husband that we would not allow her into the hospital any more. Mrs. Aklienė was left without supervision in the drafty corridor and died on April 8th. **Mrs. Magdalena Sėlenienė,** 88, was also denied a priest, and died without the last sacraments on January 8th. Complaints to the Skuodas region Communist Party officials always bring an identical reply: "He is O.K. for us!"

Authorities Dictate Priest's Funeral

The **Rev. Antanas Tyla,** Rector of Notėnai parish, was buried on January 27, 1978, after a prolonged struggle between the believers and the authorities. In his testament, Rev. Tyla asked to be buried next to his mother, in the cemetery of the Notėnai churchyard. But, when the believers began to dig his grave, the local Communist Party authorities immediately forbade it. The believers then went to the Curia of the Telšiai diocese for help. When the Curia turned to the Office of the Commissioner for the Religious Affairs, it received the reply that questions concerning funerals are handled by local authorities. The believers then gave an ultimatum to the chairman of Notėnai district, **Šetkauskas;** they threatened to leave their priest unburied if the authorities persisted in their injunction. Šetkauskas finally appealed to the Communist Party secretary, **Sabanskis,** saying that the people were "enraged" and that the whole matter may get into the **Chronicle of the Catholic Church in Lithuania.** Finally Sabanskis relented, and the priest was buried in the churchyard.

Druskininkai. Aldona Balevičiūtė, secretary of the town's executive committee, was preparing for a church wedding, to be held on April 15, 1978. Her superiors, deputy chairman **V. Marinionokas** and **Navickienė,** found out about it and attacked her for "holding on to religious superstitions". They hurled various threats at her: she would be dismissed from work, denied an apartment, and expelled from the university, unless she "renounced the church". When she said that this was the family tradition, her father was accused of "forcing his daughter to adhere to religious practices".

Prienai. The Easter services at the Užuguostis church this year were attended by many students. Some of these students... including **Kazlauskaitė, Sinkevičiūtė** and **Krikščiūnaitė...** were strongly reprimanded for attending church. The rectors of Pakuonis, Skriaudžiai and Užuguostis were summoned to the executive committee of the Prienai region on April 17, 1978, where they were chastized for "allowing children attend religious services". The priests refused to bar children from the church and admonished the officials to adhere to the "new Constitution".

(Chronicle of the Catholic Church in Lithuania — Elta)

Whereas, Thousands are persecuted and oppressed in various countries of the world, especially the brave and courageous dissidents in the communist dominated countries who are bringing to the world's attention, at the risk of their lives and security of their families, the degree of slavery and persecution their countrymen must endure: deprived of the right to work, the right to choose their place to live, the right to speak — even to listen; the right to join their spouse or family living in another country — all these basic rights which we take for granted, yet totally are denied these thousands of brothers and sisters . . .

(From a resolution, presented to the 87th Convention of the General Federation of Women's Clubs in Phoenix, Arizona, 1978, by the Federation of Lithuanian Women's Clubs)

MIDNIGHT

Translated by Antonia M. Wackell

There is one only special hour
Within the night,
When to the heaven's clustered stars
You softly pray.

And the scintillating heaven
Is so brilliant,
That, it seems, you have all the stars
Within your heart.

All reality — only one
The sky's blue dome —
And you yourself in its blue depth
Have been engulfed.

No more are there sacred prayers
Nor sinfulness:
Soon as the heart will voice its song,
Then heaven gains.

V. Mykolaitis-Putinas

TO THE CLOUDS ABOVE OUR FATHERLAND'S FIELDS

Translated by Antonia M. Wackell

As I lie in the vastness of undulating meadows
I look at you, a cloud unrestricted,
At your bottomless blue,
At your inconcievable depths.

Toward these rugged fields you approach,
Perhaps, wet with moisture from Nemen's bordering meadows,
You bring to me the kisses of our native fields
With rain you strengthen the dream of freedom . . .

— From In Siberia a Dying Partizan's Sighs

FEBRUARY 16 Lithuanian Independence Day

Scranton — At the request of the Knights of Lithuania, a Catholic fraternal organization, Bishop J. Carroll Mc Cormick has suggested that pastors in the diocese in the General Intercessions at Masses on Saturday and Sunday, February 10 and 11, the following petition:

"That God bless and strengthen the suffering Catholics of Lithuania and all those throughout the world whose spiritual and human rights are violated, we pray to the Lord..."

Since February 16 is Lithuanian Independence Day, the Knights have suggested that it would indeed be appropriate for American Catholics to pray for their fellow Catholics in Lithuania.

(The Catholic Light, January 11, 1979)

Militant Atheist

Kaunas. On October 11, 1978, a militant atheist, **A. Guiga,** secretary of the Požėla region in Kaunas, was guest speaker at the course on atheism, which is required at the Kaunas Medicine Institute. He said that "reactionary priests" still existed and mentioned two of them — the rector of Adutiškis, the **Rev. Laurinavičius** who "tries to attract children to assist at the Mass" and the **Rev. Valančiauskas** (Švenčionys region), who is trying to "penetrate farms and factories". Guiga also mentioned that most believers get married and baptize their children in other churches than their own. Some written comments by students were critical.

(Elta)

HEALTH FOR ALL

Separating Toddlers And Tiny Objects

What's the most common cause of accidental death in the home for children under six? Inhaling small objects into the windpipe and the lungs.

Almost everything young children get their hand on ends up in their mouths or up the nose. Whether they pick up a pin, a button, a peanut, or a tiny toy. From their mouth or nose, the object can slip down the throath and get into the windpipe. If it goes into the lungs, the object can block a breathing passage and cause permanent damage.

To prevent these tragic mishaps — which are completely preventable — the American Lung Association is cunducting a nationwide campaign to alert averyone who takes care of children, including older brothers and sisters. This is the message: be sure to keep small objects out of the reach of very young children.

According to the lung association, swallowing the "wrong way" is a real hazard for children as well as adults. Parents who teach youngsters not to talk and eat at the same time can help prevent problems.

Ordinarily, both food and air go into the upper throat. But at a critical point they take two very separate pathways. Just before we swallow anything, including food or saliva, we take in a little air and then hold our breath. This closes a valve in the throath called a glottis. As a result, air is cut off, and anything we swallow is forced down into the esophagus, which leads to the stomach.

However, the minute we talk, we start to breathe. The glottis opens to let air travel into the windpipe and lungs. When food or small objects travel this route, trouble is on its way.

To find out more about preventing lung trouble and about the campaign to keep youngsters from inhaling objects into their lungs, contact your Wyoming Valley Division of the Lehigh Valley Regional Lung and Health Association or the Christmas Seal people. They care about every breath you take. And every swallow.

Music to your years.

Now there's an easy way to make sure retirement isn't a sour note in your life.

Buy United States Series H Bonds.

They can provide you with the income you'll need to make your golden years a big hit.

Buy one Bond and you'll receive an interest check every six months.

If a monthly income is more in tune with your retirement plans, H Bonds offer you another interesting arrangement. Just buy a Bond each month for six straight months.

You'll receive a check every month for the next ten years. It's guaranteed.

Buy United States Series H Bonds.

They can help you and retirement make beautiful music together.

Now the H Bond interest rate averages 6% per year when held to maturity of 10 years. Lost, stolen, or destroyed H Bonds can be replaced if records are provided. H Bonds are redeemable after six months, by application through your bank.

Take stock in America.

A public service of this publication and The Advertising Council.

Two Sisters Jubilarians

Two Sisters of Jesus Crucified, Sister Verna Chicavage and Sister Virginia Vaitelevich (Vytell), celebrated their Silver and Golden Jubilees, respectivelly, at St. Mary's Villa, January 6, 1979.

A Mass of thanksgiving was concelebrated by Rev. Stanley Norbutas, celebrant, Rev. John Galenas, master of ceremonies, and Rev. Klement Kasinskas, C.P., of St. Ann's Monastery, homilist.

The Sisters of Jesus Crucified of the area schools, and three representatives of the Sisters of St. Casimir, attended the solemn celebration. Sister Incarnata of Our Lady of Mount Carmel School was organist while all the Sisters sang in the choir.

The homily, rendered by the Passionist missionary, Rev. Clement Kasinskas, was an inspiration to all the participants of the Liturgy. Because the two Jubilarians are active in promoting a love for Lithuania and her culture, Rev. Kasiskas began his homily with a reference to Kęstutis and Birutė.

The Sisters of Jesus Crucified

The Whisper Of A. Gentle Breeze

(Homily preached by Rev. Clement Kasinskas, C.P., January 6, 1979, Chapel at St. Mary's Villa Nursing Home, Elmhurst, Pennsylvania)

Once upon a time a young girl lived in a tiny kingdom beside the Baltic Sea. One morning mother sends her on an errand. She meets a knight riding his white horse. He is known throughout the realm as the kindliest and friendliest knight. Everybody loves him. He stops to talk to the girl who is carrying a basket of food.

"My name is Kęstutis", he greets her. As they converse, he notices the maiden's loveliness, her natural grace, her fine traits of character. Finally he asks, "Are you a maiden of earth or do you live in the sky?"

"My name is Birutė and I am on an errand for my mother", she politely answers.

As Birutė is about to continue on her way, Kęstutis delays her and asks for her hand in marriage, promising: "If you give me your hand in marriage, not a master will I be, but a most loving husband".

"Not only my hand in marriage will I gladly give thee, but also my heart", the maiden joyfully exclaims, enchanted by the chivalrous knight and overwhelmed by his sudden proposal.

"Also my heart". Of course the girl meant that her husband would be the center of her life. She would be faithful to him, loyal and sincerely loving.

When? Where? Under what circumstances Sister Verna, Sister Virginia, did you meet Christ? What did He say to you that you became enamored of Him and followed Him into professed religious life?

In Biblical times, God made His presence felt in many ways, as for instance in the form of a blazing fire, a soft gentle cloud, booming thunder. Perhaps God spoke to our Jubilarians like the "whisper of a gentle breeze", we read about in the first Book of Kings.

How did our Lord attract all of you Sisters to follow Him, especially when He didn't offer you anything but a crown of thorns and a cross? How did He charm you and inflame your heart with such love that you ran after Him asking for the ring, the crown, the cross; in turn surrendering your whole heart to Him by your fervent profession of religious vows. What dazzling ideals, what youthful aspirations bewitched you into following Christ Crucified?

From time to time, in prayer, it is good to reach back and recall the incident, or series of incidents, that swept you off your feet into religious life.

Professed religious who make the Supreme Good the center of their lives are sometimes considered living useles, even foolish lives. Jesus didn't think so. He did not condemn Martha for not sitting down beside Mary nor did he praise Mary's lack of solicitude for hard-working Martha. Our divine Lord merely pointed out that things of God are more important than things of man.

Religious life lived sincerely by continual practice of virtue, humbly striving for perfection is, in our Lord's mind, neither foolish nor useless. People who say such things do not understand the purpose nor see the value of religious life. If religious life is useless and foolish then our Blessed Lord's life reached the apex of absurdity. St. Luke tells us: "Jesus would always go off to some place where He could be alone and pray". (Lk. 5:16).

In his letter to the Philippians, St. Paul boldly proclaims himself a fool for Christ: "For His sake I have forfeited everything — so that Christ may be my wealth". (Phil. 3:8-14)

Martha worked. That particular day Jesus may have brought some of His friends along which may have made Martha extremely busy. Work is a blessing. We should thank God we are able to work for Him.

A complete change of heart overtook the agnostic Malcolm Muggeridge who was grasping for dear life and in a dramatic moment of utter despair was about to let go, when suddenly the thought occured that perhaps his life could be useful and even necessary for the well-being of others. Later, this English author wrote a book entitled. "Something Beautiful for God", the life of Mother Theresa of Calcutta.

Your religious life is a blend of Martha and Mary. For instance, performing the Corporal Works of Mercy:

feed the hungry
refresh the thirsty
clothe the naked
shelter the homeless
tend the sick
visit the imprisoned
bury the dead;

and the Spiritual Works of Mercy:

convert sinners
instruct the ignorant
counsel the erring
comfort the sorrowing
bear ills patiently
forgive wrongs
pray for the living and the dead.

You Sisters are constantly doing these things. Therefore you are always meeting Christ because He identifies with the weak, the sick, the poor; "in so far as you did this to one of the least of these brothers of mine, you did it to me". (Matt. 25:40)

What more noble work can a religious Sister do than teach a child about God: what God is like, what God has done for the child, what God wants of the child and why. "Of all his powers, man possesses none nobler than his ability to recognize that there is a Being higher than his own, and to bind himself to the honor of this higher Being, God", wrote the brilliant and humble theologian, Romano Guardini.

It is a great good fortune for young people to find masters whose life is a continual lesson, and who are admired more for their personal conduct than for their instruction. We professed religious should be eager to please God each day by doing our round of duty generously while at the same time seeking perfection. Our profession is different from that of a doctor, or scientist, or lawyer. Our profession is to seek holiness. In his letter to the Philippians St. Paul complains: "Everyone is busy seeking his own interests rather than those of Jesus".

On the day of her vows the religious professes to give God her undivided love. "Not only my hand will I give Thee, but also my heart". "If you accept my proposal not a master will I be, but a most loving husband". What a wonderfully satisfying experience to love someone sincerely and to know that you are loved in return with a deep love that knows no measure. Such is Christ's love for you, His beloved.

The Lithuanian artist-musician, Mikalojus Čiurlionis, described love as an open road to the sun paved with sharp diamonds. Jurgis Gliauda, a Lithuanian jurist and writer, says: "In love can be heard the clank of chains, echoing along the very road paved with diamonds". Love, in a sense, is enslavelemnt to the beloved. Yet, despite these heavy, painful, clanking chains, St. Paul with stirred emotion wrote to the Corinthians: "The love of Christ compels us to live not for ourselves, but for Him, Who died and rose for us". (2 Cor. 5:4-15)

You, dear Sisters, have heard the story of the young lady artist and the old man artist, or something similar to it. "That is a beautiful painting of Jesus", said the lady artist, "you must love Him dearly". "Yes I do", answered the old man artist, "but when I love Him even more, I will paint Him far more beautifully".

We paint Jesus on the canvass of our soul when we practice charity. All other virtues grow when we practice charity. Every act of patience, humility, temperance, obedience, if done for the love of God, increases charity. Charity is a close supernatural friendship between God and me.

When Christ called us, in whatever way He did, to religious life, He gave us the opportunity to attempt to reach the sublimest peaks of human perfection. Therefore, the religious life is neither useless nor foolish, but a precious God-given opportunity to live life to the fullest in close communion with God. The beauty of the religious life is seen only to the degree to which we are willing to live it.

Sister Verna, Sister Virginia, on this gladsome day you are solemnly celebrating your respective anniversaries of religious profession and are being regaled for the years you worked and prayed in the shadow of Christ Crucified. Congratulations! Today, all of you Sisters, in a certain sense, are also celebrating the number of years you have lived religious life. Congratulations to all of you!

A gentle whispering breeze —
the felt presence of God —
an ardent loving response —
"not only my hand will I give Thee, but also my heart".

Lithuanians are descendants of Indo-Europeans, whose ancestors settled on the southeastern shores of the Baltic Sea during the great migration of 3,000 B.C. The Lithuanian language is one of the oldest living languages in the world and therefore, for linguistic purposes, is studied in numerous universities of the world. The language is completely different from German and the Slavic languages, related only to Latvian.

(Lithuania)

Parents of Religious Students Pressured

Palanga. On March 30, 1978, **Jovaišienė**, a teacher at the second High School, visited the parents of fourth-grader **Stonkūtė** and told her parents that they were not allowed to take their children to religious services. She and her husband "forcibly" enrolled student **Senavaitis** (4th grade) into the pioneer organization.

Zuikai (Ignalina region). Fourth-grader **Rimutė Balčiūnaitė** was coaxed by the teachers at the eight-year school to enroll in the pioneer organization. Her parents told her to resign from it, which she did. Thereupon, the parents were subjected to the "blackmail" by the secretary of the Party organization, **Sidorovas**, and the kolkhoz chairman, **A. Balčiūnas**.

(Elta)

— **More deaths** are recorded in February and March than in other months, while August has the fewest deaths, the American Council of Life Insurance reports.

OPERA STAR REQUESTS PERMISSION TO EMIGRATE

Vaclovas Daunoras, soloist of the Vilnius Academic Opera and of the Ballet Theatre has asked the chairman of the LSSR Supreme Soviet, **Barkauskas**, on October 3, 1978, for permission to emigrate with his family. The internationally renowned basso said in his letter that he finds it impossible to continue pursuing his profession in Lithuania under the present conditions and that he wanted to leave for Italy.

Born in 1937, Daunoras started his operatic career in 1960. In 1962, he won the first award at the M. Glinka competition for vocalists in the Soviet Union. He was also awarded the **Grand Prix** at the international singers' competition in Toulouse, France. In 1965, he was named Honored Art Worker. He frequently travelled abroad with concert tours.

Daunoras' status underwent a sudden change with the appointment of Virgilijus Noreika, a known KGB collaborator, as director of the Vilnius Opera House. He began harassing Daunoras, dismissed him with his brother Ričardas from the opera, and transferred them to the Kaunas Operetta Theatre. In July 1976, Ričardas Daunoras went to France with a student ensemble on a concert tour. He asked for political asylum and remained in the West. In retaliation, Vaclovas Daunoras was dismissed from the Operetta Theatre in Kaunas and stopped from going abroad. His planned concert tours in Poland and Cuba were cancelled. A completed phonograph record of his was never released. Soon after he submitted his request for emigration, he began receiving anonymous threatening letters.

(Elta)

Of Historical Value

Count V.P. Zubov, whose name-sake, a distant relative, was known in my native Lithuania as a factual supporter of nationalistic people then under the Russian pressure for denationalisation, wrote a memoir of the Russian revolution (1917-1925) "Stradnye Gody Rossii" — "Years of Upheaval in Russia", published (in Russian) by Wilhelm Fink Verlag, Nikolaistrasse 2, 8000 Muenchen 40, W. Germany, at DM 16.80.

Author, a clear-headed non-monarchist, was a manager of the Institute of the History of Arts in St. Petersburg and after the February revolution was supervising preservation of treasures at the palace in Gatchina where Paul I was murdered by the author's great-grandfather Count Nikolai Zubov and others.

After the Communist takeover, author was appointed director of the palace-museum but the local communist hierarchy arrested him. "Today, after what we know about Hitler's and Stalin's camps, ir would be ridiculous to talk about cruelty of Soviet prisons in 1922, for they were more like rest houses, except those unfortunates that "went to the left", says the author. Full of contemporary anecdotes, the book corrects some misinformations (life about getaway of Kerenski), touches significant events and portrays some personalities. The original manuscript is preserved at the Columbia University of New York.

Reliable sources from the Soviet Union inform us that Viktoras Petkus, who is now serving his prison term, needs support and assistance. Letters to him should be written in Russian or English. His address:

Viktoras Petkus
600020 g. Vladimir 20
Uchrezhdenye OD-1ST-2,
U.S.S.R.

Appeal of the Believers of Prienai Parish

to the Apostolic Administrator of Vilkaviškis Diocese and to the President of the Theological Seminary, 301 signatories, April 14, 1978. A similar appeal was sent to the Apostolic Administrator alone by 316 believers of Prienai parish

The signatories write of the "sad news" — the expulsion of "our seminarian" P. Blažukas "by governmental orders". They are "convinced that he has not transgressed any church or civil laws" and ask to transmit to the "appropriate agencies our request that P. Blažukas be allowed to continue his studies toward priesthood.

The **Chronicle** comments that the KGB would gladly forgive P. Blažukas his "non-existent crime" if he agreed to be "KGB informer".

(Elta)

- o -

— **Since 1950** the fees charged by American physicians have risen 273%, reports **Parade Magazine.**

U.S. medical doctors earn four times more than other professional groups as a result of fee hikes.

Consumers will pay $35 billion for physicians services this year compared to $2.7 billion in 1950 and 60% of the increase is due solely to fee raises.

- o -

— **Life Insurance** benefit payments totaled $26.5 billion in the U.S. in 1977, reports the American Council of Life Insurance, up from $24.6 billion a year earlier.

Of this money, 61% was paid to living policyowners in the form of matured endowments, surrender values, policy dividends, disability payments and annuity benefits. Beneficiaries of deceased policyowners received 39% of the money.

(Fraternal Monitor)

SENIOR CITIZENS

Older Americans are an invaluable source of talent, skills and experience. Their sacrifice and hard work in the past have brought us through wars and hard times, and kept our Nation faithful to the values and principles on which it was founded. They are our link with what has gone before, remembering the good things we are in constant danger of losing, as well as the bad things we have overcome, and how it was possible. They can help us understand the mistakes of the past so that we do not repeat them. They can help us gather strength and courage from the wisdom of the past to make a better future for our children.

Their skills and knowledge are important to our economy, and it is important to their lives and health that they be able to remain as self-reliant as possible, through employment and other opportunities, and through necessary supportive services that enable them to live their later years in dignity and self-respect. Just as they must not be arbitrarily excluded from contributing to our society, they must not be asked to bear the burdens of society when they are no longer able.

President Jimmy Carter
(Proclamation: Older Americans Month 4/19/78)

Altenbergo katedra ir vienuolyno rūmai Vokietijoje. Čia vyks jaunimo kongreso studijų dienos.

ZIETELOS LIETUVIŠKA SALA

Apie 240 kilometrų į pietus nuo Vilniaus ir apie 20 kilometrų už Nemuno, buvusioje Naugarduko apskrityje (dabar Gardino srityje) yra Zietelos miestelis. Zietelos apylinkėse prieš pirmą pasaulinį karą buvo keli sodžiai, kuriuose žmonės kalbėjo lietuviškai, būtent: Zasėčiai, Pagiriai, Narčiai, Kurpešai, Dainava ir kiti.

Prof. E. Volteris Zietelos dvaro inventoriaus 1580 metų sąrašuose rado lietuviškų pavardžių ne tik minėtuose sodžiuose, bet ir pačioje Zieteloje, Strėloje (9 km į vakarus nuo Zietelos), Aleknavičiuose ir kitur. 1886 metų valdinė statistika rado Zietelos apylinkėje 1156 lietuvius. Tačiau Seinuose leidžiamas laikraštis **Šaltinis** 1910 metų Nr. 31 rašė, kad Zietelos parapijoje yra apie 2000 lietuvių, kurie drąsiau ėmė ginti savo kalbą, dainuoja lietuviškas dainas ir vaikus moko katekizmo lietuviškai.

Prof. K. Būga, apsilankęs čia 1906, pažymi, kad lietuviškai susikalbėti galima buvę vien Zasėčiuose su 400 gyventojų, o kita tiek lietuviškai nors nekalbėję, bet supratę. 1921 rudenį Zasėčių kaimo gyventojai nepriėmė lenkų valdžios atsiųstos mokytojos lenkės, o, pasikvietę lietuvį mokytoją, jie įsteigė lietuvišką mokyklą ir išgavo jai leidimą. 1933 čia lankęsis A. Valaitis rado Zasėčiuose dar 31 šeimą, kalbančią tarp savęs ir su savo vaikais lietuviškai (95 suaugę ir 25 vaikai) ir 80 šeimų, kuriose senieji kalbėję lietuviškai, o jaunimas daugiau gudiškai (245 suaugę ir 175 jauni), tačiau visos kitos 67 šeimos (309 asmenys) lietuviškai nekalbėję.

A. Vidugiris apie 1959 Zietelos saloje dar rado du sodžius — Zasėčius ir Pagirius, kuriuose kalbėta lietuviškai. Vien Zasėčių sodžiuje buvę apie 30 žmonių, mokančių ir kalbančių lietuviškai, o suprantančių lietuviškai trigubai daugiau. (A. Vidugiris: Kai kurios Zietelos tarmės ypatybės; Lietuvių kalbotyros klausimai, 1959, II sąsiuvinys). Bet nesenai mus pasiekė žinia, kad 1969 Zietelos saloje išmirė paskutiniai seneliai(-ės), kalbėję lietuviškai.

Zietelos lietuvių kalba ir tarmė jau seniai sudomino ne tik Lietuvos, bet ir kitų kraštų kalbininkus. Zietelos kalbą ir tarmę tyrinėjo E. Volteris (apie 1888), estų kalbininkas P. Arumas, Jurgis Gerulis, norvegas Chr. Stangas (apie 1930) ir kiti. Po antrojo pasaulinio karo Zietelos lietuvių tarmę tyrinėjo A. Vidugiris, kuris iš surinktos medžiagos apgynė disertaciją.

Zietelos lietuvių kalbos sala rodo iki kur siekė etnografinės Lietuvos teritorija. Už Zietelos miestelio apie 15 km į pietus teka Ščaros upė, ir kalbininkai išaiškino, kad Ščara yra suslavintas žodis skara.

Zietelos lietuviška sala, išsilaikiusi ne vieną šimtą metų, greitai sunyko mūsų laikais. Kas prisidėjo prie taip greito jos sunykimo?

Minėtame straipsnyje A Vidugiris rašo: "Pasak vietinių žmonių prie lietuvių kalbos nykimo čia stipriausiai prisidėjusi lenkų okupacijos metais varyta lietuvių kalbos draudimo ir niekinimo akcija... Nemaža lietuvių išvažinėję ir žuvę karo metu, kita dalis pokario metais užsirašė lenkais ir išvažiavo į Lenkiją".

Pokario metais Zietelos lietuvių tautinei mažumai egzistavimo sąlygos, aišku, nebuvo geresnės, kaip kitur Baltarusijoje. Zietelos lietuviai neturėjo nei lietuviškos mokyklos, nei spaudos, nei kitų priemonių, kurios palaikytų tautinę gyvybę. Be to, jie toli atskirti nuo pagrindinės tautos dalies.

Mus nelabai džiugina žinia, kad A. Vidugiris apgynė disertaciją ir kad Zietelos lietuvių tarmė aprašyta, nes pačios tarmės atstovų jau nebėra. 1969 metai mūsų tautos istorijoje buvo įrašyti kaip lietuvių tautos dalies laidotuvių metai. Du labai skaudūs lietuvių tautos istorijoje faktai įvyko mūsų akyse:

1944 buvo Rytprūsių lietuvių galutinio sunaikinimo metai, o

1969 — Zietelos lietuviškos salos sunykimo metai.

Dabar ateina eilė Lazdūnų lietuviškai salai... Lietuvių apgyvendinti plotai vis labiau siaurėja mūsų dienomis. Ir tai vyksta tuomet, kai oficialiai skelbiama, jog Tarybų Sąjungoje yra sudarytos visos sąlygos tautų augimui ir klestėjimui.

(Elta)

NAUJI LEIDINIAI

ATSIŲSTI PAMINĖTI

1979 metams išleisti "Darbininko", "Draugo", "Naujienų", "Šv. Pranciškaus Varpelio" ir Saleziečių (Romoje) kalendoriai.

"Laiškai Lietuviams", religinės ir tautinės kultūros žurnalas. 1979 m. sausio mėn. Nr. 1. Leidžia Tėvai Jėzuitai, 2345 W. 56th Str., Chicago, Ill. 60636. Redaktorius kun. Juozas Vaišnys, S.J., pavaduotojas — kun. Antanas Saulaitis, S.J.

"Šv. Pranciškaus Varpelis", mėnesinis religinio-patriotinio turinio žurnalas. 1979 m. sausio mėn. Nr. 1 ir vasario mėn. Nr. 2. Leidžia Tėvai Pranciškonai, Kennebunkport, Me. Radaktorius T. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

"Eglutė", vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoj. 1979 m. sausio mėn. Nr. 1. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn. 06260.

"Vytis", Lietuvos Vyčių organas. 1979 m. sausio mėn. Nr. 1. Spausdina lietuvių ir anglų kalbomis straipsnius, oficialius pranešimus, eilėraščius, korespondencijas. Redaktorė Loretta I. Stukienė, kooperuoja bendradarbių personalas. Administracijos adresas: 2524 W. 45th Str., Chicago, Ill. 60632.

"Chronicle of the Catholic Church in Lithuania", Nr. 22 ir Nr. 23. Vertimai iš originalų anglų kalbon atlikti kun. Kazimiero Pugevičiaus. Leidžia A.L.R. Katalikų Kunigų Vienybė. Nr. 23 leidinį finansavo, remiantis seiminiu nutarimu, Lietuvių Katalikų Susivienijimas. Kronikos leidžiamos lietuvių kalba ir išverstos į anglų, ispanų, italų, prancūzų, vokiečių kalbas, dokumentaliai pavaizduoja padėtį komunistų pavergtoje Lietuvoje ir sunkią tikinčiųjų kovą ginant savo teises.

"Lituanus", The Lithuanian quarterly journal of arts and science. Volume 24; Nr. 4, Winter, 1978. In this issue: Peter Suchenwirt and the "Drang Nach Osten", by Liuda Alssen; "A Walk In The Moonlight", a Samizdat play from Lithuania, by an Anonymous Writer from Lithuania. "Lituanus" is published by the Lituanus Foundation, Inc. The Editorial and Business address: Lituanus, 6621 S. Troy, Chicago, Ill. 60629.

"Tarybinis Mokytojas" Patvirtina "LKB Kronikos" Teiginius

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika nuolat informuoja apie ateistinius renginius Lietuvos mokyklose, kurių metu išjuokiama religija ir pašiepiami tikintieji. Tokiuose renginiuose verčiami dalyvauti ir tikintieji mokiniai, tuomi pažeidžiant J.T. Žmogaus Teisių Deklaracijos ir panašių tarptautinių dokumentų principus. Apie tai rašoma straipsnyje "Ugdomi kovingi ateistai" (**Tarybinis Mokytojas**, 1978.11.1).

Utenos 4-sios vidurinės mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, komunistė Albina Žarskuvienė, klasės auklėjamojo darbo plane "šalia kitų klausimų didelį dėmesį skiria ateistiniam auklėjimui... Ji yra numačiusi pokalbį 'svarbiausios krikščionių šventės ir jų kilmė', padės pionieriams organizuoti satyrinių piešinių ateistine tema parodėlę, trims mokiniams duos perrašyti žymiųjų žmonių mintis ateistine tematika..., aplankys mokinių tėvus, domėsis kaip dažnai dalyko mokytojai kalbasi su mokiniais ateistine tema... Kas metai šioje mokykloje organizuojamas tarpklasinis konkursas 'Kryžiaus šešėlyje'."

(Elta)

LKS mirusieji nariai

Mirė Jonas Tutinas

Brooklyn, N.Y. — Šių metų sausio 5 dieną, širdies smūgio ištiktas, mirė L.K.S. 115 kp. narys Jonas Tutinas, gyv. 223 Lincoln Ave., Brooklyn, N.Y., sulaukęs 76 metų amžiaus. Jis taip pat priklausė prie veteranų karių Ramovės, Šaulių Sąjungos, Lietuvių Bendruomenės ir buvo nuolatinis pranciškonų renginių talkininkas. Daug darbo įdėjo pertvarkant senąjį vienuolyno namą.

Su žmona Eleonora užaugino du vaikus, veiklius ateitininkus. Duktė prof. dr. Bernadeta šiuo metu dėsto matematiką Hartwick kolegijoje, Oneonta, N.Y., o sūnus inž. Petras dirba atominės jėgainės statyboje New Orleans, Louisiana.

Nuliūdime paliko žmoną Eleonorą, dukterį Bernadetą, sūnų Petrą, seserį Moniką su šeima Amerikoje ir seserį Emiliją su šeima Lietuvoje.

Amžiną atilsį. Artimiesiems giliausia užuojauta.

Br. Bobelis

A.a. Anastazija Petrauskaitė, 11 kp., gyv. 545 Highland Ave., Waterbury, Conn., mirė 1978 m. rugpiūčio 14, palaidota rugpiūčio 17 iš šv. Juozapo bažnyčios naujose parapijos kapinėse. 1926 m. balandžio 19-22, Pittsburgh, Pa., įvykusio Susiv. seimo sekretorė, nuoli Vyčių ir kitų organizacijų veikėja. Iš profesijos buvo fotografė.

Lietuviai pas Pennsylvanijos gubernatorių, kuris paskelbė Lietuvos nepriklausomybės dieną. Iš k. Ona Roman, Eleonora Vaičaitienė, senatorius Joseph E. Gurzenda, Stasys Vaičaitis, Jonas Koons, gubernatorius Milton J. Shapp, Carol Grabauskienė, prel. Juozas Neverauskas, Elsė Kosmiskienė, Marija Koonsienė, Juozas Makalonis, Klimas Kosmiskas. Visi lietuviai yra Lietuvos vyčių 144 ir 146 kuopos nariai. (*Nuotrauką atsiuntė Stasys Vaičaitis*).

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENA PENNSYLVANIJOJE

Sausio 10 d., gubernatorius Milton J. Shapp pasirašė aktą pažymintį vasario 16 dieną 1979 m., kaip Lietuvos Nepriklausomybės Dieną Pennsylvanijoje.

Šią mintį valstybės senatoriui Joseph Gurzenda patiekė Stasys Vaičaitis, Lietuvos Vyčių kultūros pirmininkas. Senatorius pilnai ir nuoširdžiai pritarė sumanymui ir tuojau ėmėsi stropaus darbo paruošti proklamaciją ir ją sėkmingai pravesti gubernatoriaus pasirašymui.

Jeigu ne darbo diena, būtų buvę galima daug skaitlingesniam būriui lietuvių suvažiuoti į Harrisburg'ą ir būti liudininkais Lietuvių Dienos paskelbimo šioje valstybėje. Vis gi, atvyko graži atstovybė. Preleto Juozo Neverausko lydimi, nuvyko šie Schuylkill Vyčių kuopos nariai: Marija ir Jonas Koons iš Shenandoah; Elsė ir Klimas Kuzmickai, Eleanora ir Stasys Vaičaičiai iš Frackville. Prie šio būrelio prisidėjo ir šie Harrisburg'o kuopos Vyčiai: Mikas Grabauskas, pirmininkas, Ona Roman, raštininkė, Carol Grabauskas ir Juozas Makalonis.

Senatorius Gurzenda visus atvykusius maloniai priėmė su kavute savo raštinėje ir paskirtu laiku pristatė gubernatoriui jo kambariuose. Gubernatorius Shapp rankos paspaudimu nuoširdžiai pasisveikino su svečiais ir su jais nusifotografavo.

Savo proklamacijoje, gubernatorius išreiškė pagarbą tiems lietuviams, kurie stengiasi palaikyti savo tėvų kalbą, padavimus, kultūrą ir kvietė visus Pennsylvanijos piliečius jungtis su juo Lietuvos Nepriklausomybės paminėjime. Vartotus akto pasirašyme šratinukus, gubernatorius paeiliui padalino dėkingiems liudininkams.

Po visų formalumų, Grabauskai pasikvietė svečius į savo namus, kur mamytė buvo parengus stalą su įvairiais lietuviškais užkandžiais. Pasistiprinę ir gražiai padėkoję Grabauskams už jų nuoširdų lietuvišką vaišingumą, visi išsiskirstė, kas kur į namučius.

Kitą dieną vietinės radijo stotys žinių laidose perdavė ir šią lietuviams linksmą žinią.

spv

PLB Valdybos Posėdis

Posėdis įvyko sausio 9 d. Jaunimo Centre Chicagoje. Svarstyti įvairūs Jaunimo Kongreso rengimo ir lėšų telkimo reikalai. Jaunimo Kongreso atstovų, dalyvių ir turistų registracija, gavus papildomų žinių iš Europos ir esant dideliam susidomėjimui Š. Amerikos lietuvių tarpe, pratęsiama iki 1979 m. vasario 16 d. Finansų Komitetas jau pasiruošęs aukų vajuj, kuris netrukus prasidės.

Šiame specialiame posėdyje dalyvavo IV PLJ Kongreso Rengimo Komiteto pirmininkas Andrius Šmitas iš Vokietijos, PLJS pirm. Gabija Juozapavičiūtė iš Kanados, PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, nariai V. Kleiza, A. Juodvalkis, D. Kojelytė, A. Paulius, R. Sakadolskis, A. Saulaitis, M. Šilkaitis, reikalų vedėjai D. Korzonienė ir S. Girnius, VLIKo ryšininkas prie PLB valdybos Vl. Šoliūnas, ir Finansų Komisijos nariai A. Laurinaitis ir L. Stončiūtė.

PLB Inf.

P.J. Montvila persikėlė į Putnamą

Susivienijimo veteranas Petras J. Montvila, einąs 92-sius metus, sveikatai susilpnėjus, iš Woodhaven, N.Y., persikėlė į Putnam, Conn., ir apsigyveno Matulaitis Nursing Home.

Jis savo laiškely "Garso" redaktoriui, tarp kitko, prašo Susivienijimo Istorijos, nes "kai turi ką skaityti, tai ir laikas linksmiau praeina".

Beje, Putname yra susispietę nemažai lietuvių veteranų — nusipelniusių veikėjų, tai Petrui gal ir nebus nuobodu.

L.K. Susivienijimo 8 kp. valdyba 1979 m.

Pranešu, kad 8 kuopos 1979 metams valdybos sąstatas yra toks: Vytautas Biliūnas — pirmininkas, 1030 Dillewood Rd., Cleveland, Ohio 44119; Julė Salasevičienė — vicepirm., 1797 Pinehurst Rd., Euclid, Ohio 44117; Pranas Mainelis — sekretorius, 1030 Dillewood Rd., Cleveland, Ohio 44119.

P. Mainelis, sekr.

Naujoji Lietuvos tikinčiųjų teisėms ginti grupė, kaip pranešė UPI, įsteigta lapkričio 13-ją ir jau pasiuntė ne vieną protesto raštą valdžios organams. Ji taip pat kreipėsi į popiežių, prezidentą Carterį ir Anglikonų Bažnyčios vadovą, Canterburio arkivyskupą, ragindama siekti tarptautinio susitarimo tikybos teisėms ginti.

(Elta)

A.a. Bronis Lenkelis, 90 kp., 313 N. Broad Str., W. Hazleton, Pa., mirė gruodžio 5; palaidotas gruodžio 7 iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinėse.

A.a. Agota Razgaitienė, 16 kp., 5553 N. Linder Ave., Chicago, Ill., mirė spalio 9, palaidota spalio 12 šv. Kazimiero kapinėse.

A.a. Antanas Baciuška, 134 kp., 547 17th Str., W. Babylon, N.Y., mirė sausio 1, palaidotas sausio 4 St. John's kapinėse. Queens, N.Y.

A.a. Jieva Janužienė, 60 kp., 328 Ave. B, Bayonne, N.J., mirė spalio 15.

A.a. Mrs. Mary Shilko-Benedict, 18 kp., 300 Orwigsburg, Tamaqua, Pa., mirė liepos 4.

A.a. Vincas Petrauskas, 163 kp., 7116 S. Artesian Ave., Chicago, Ill., mirė gruodžio 23, palaidotas gruodžio 27 šv. Kazimiero kapinėse.

A.a. prelatas Antanas J. Dubinskas, 13 kp. narys, Stella Maria Hospice, Towson, Md., mirė sausio 3.

VLIKo Tarybos Posėdžiai

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Taryba, susirinkusi 1979 m. sausio mėn. 28 dieną Chicagos Jaunimo Centre,

(a) išrinko dr. Kęstutį Valiūną, 12 metų be pertraukos vadovavusį VLIKo Valdybai, VLIKo Valdybos Garbės Pirmininku;

(b) nutarė laikinai nesudaryti naujos VLIKo valdybos, bet paprašyti esamą VLIKo Valdybą eiti pareigas, nes, sudarius naują valdybą, ji neturėtų pakankamai laiko pasiruošti Vasario Šešioliktosios minėjimams.

Naują valdybą sudaryti nutarta kovo mėnesį, praėjus Vasario 16-sios — Lietuvos nepriklausomybės — šventei.

Sekantis VLIKo Tarybos posėdis bus 1979 m. kovo 11 dieną Chicagos Jaunimo Centre. **(Elta)**

Visos Dėdės Samo žemėje gyvenančios tautinės (etninės grupės turi savo tautines, kultūrines, ekonomines, fraternalines ir kitas organizacijas, gerai suprasdamos, kad nuo jų organizuotumo ir veiklumo pareina jų įtaka ir prestižas šios šalies visuomenės ir valdžios akyse. Svarbu ir mums, lietuviams, rūpintis organizuotumu, vieningumu, veikla ir prestižu. Mūsų Susivienijimo veikėjams ir visiems nariams reikia kuo didžiausią dėmesį kreipti į narystės didinimą ir veiklos plėtimą.

Spalio mėn. suėjo metai, kai Nijolė Sadūnaitė išėjo iš darbo stovyklos ir pradėjo savo tremtį Krasnojarske, Bogučanuose. Nuotraukoje matome namą, kur ji, atvažiavus į Bogučanus, gyveno, kol persikėlė į ligoninės bendrabutį. Nijolė su viešnia iš Vilniaus eina pasivaikščioti.

WYOMING KLONIO ŽINIOS

Tautos Šventės Minėjimai

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 61-metinė sukaktis Scrantų vyskupijoj lietuvių bažnyčiose bus paminėta iškilmingom pamaldom ir rinkliavom Lietuvos religinei šalpai — raudonųjų okupantų persekiojamų tikinčiųjų veiklai ir jų kovai už savo teises paremti.

J. E. vyskupas J. Carroll McCormick patvirtino rinkliavą ir paragino liet. parapijų klebonus savo parapijų bažnyčiose ją pravesti vasario 17 ir 18. Surinktas aukas vyskupo paskirtas iždininkas prelatas J.F. Baltusevičius-Boll, persiųs Liet. Religinės Šalpos centrui, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Wilkes-Barre Šv. Trejybės bažnyčioj, sekmadienį, vasario 18, 10:30 ryto, per iškilmingas pamaldas Lietuvos intencija vargonininko muz. Vaclo Romano vadovaujamas ir paruoštas choras giedos šventei pritaikytas giesmes ir Tautos himną. Šioj parapijoj klebonauja ilgametis L.K. Susivienijimo dvasios vadas prel. J.F. Baltusevičius, A.L. Tarybos narys.

Plačiau apie minėjimus kitam numery.

Pagerbimo bankėtas bus kovo 25

Praeitam "Garso" Nr. buvo paskelbta, kad naujo prelato J. Norkūno pagerbimo banketas bus vasario 25, bet vėliau rengėjai pranešė, kad banketas bus sekmadienį, kovo 25, Amerikos Legiono 132 posto salėje, Wilkes-Barre. Plačiau kitam numery.

Seržantas Ant. Skarnulis kandidatuoja

Dabartinis Wilkes-Barre miesto burmistras (mayor), L.K. Susivienijimo 17 kuopos narys, šermeninės savininkas Walter Lisman paskelbė, kad jis perrinkimui nekandidatuos.

Netrukus visa eilė politikierių paskelbė savo kandidatūras burmistro vieton. Tarp jų, sausio 20 savo kandidatūrą paskelbė Wilkes-Barre miesto policijos seržantas Antanas Skarnulis, 18 metų policijos vetaranas, gyv. Horton St., Wilkes-Barre. Jis kandidatuoja respublikonų sąrašu. Jis pažada, jei bus išrinktas, Wilkes-Barre miestą padaryti saugiu ir patraukliu miestu,

Seržantas Ant. Skarnulis yra sūnus jau mirusio Antano Skarnulio, buvusio veiklaus L.K. Susivienijimo 17 kuopos nario.

— o —

— Sausio mėnesio lietūs ir sniegas gerokai papildė kritiškai nusekusius šio rajono vandens rezervuarus. Praeitais 1978 metais iš viso iškrito tik 18:44 colių lietaus, tai buvo mažiausias iškritusio vandens kiekis 13 metų laikotarpyje.

Lietuvių Moterų Klubo valdyba

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas sausio 30 Sterling viešbučio patalpose, Wilkes-Barre, laikė susirinkimą, kuriame svarstė 51-jo metinio banketo rengimo ir kitus reikalus.

Dabartinę klubo vadovybę sudaro: pirmininkė — Milda Kasparaitė, vicepirmininkė — Nora Butkiūtė, iždininkė — Rachel Žilinskienė, finansų sekretorė — Ona Grimailaitė, užrašų sekretorė — Mrs. Stella Kumega, susirašinėjimų sekretorė — Mrs. Alice Suma; direktorės — Ona Marčiulionytė, Mrs. Helen Eagen, Mrs. Alvina Crush, Mrs. Catherine Szakalun, Mrs. Matilda Racklewicz; iždo globėjos — Mrs Anne Yeager, Elena Antanaitienė ir Mrs. Genevieve Konarski.

Taurų Klubo parengimai

Wyoming Klonio Lietuvių Taurų klubas vasario 6 turėjo socialią pramogą, o sekmadienį, vasario 11, Jimeal's patalpose, Plymouth, turėjo naujos valdybos instaliacijos iškilmes, buvusio pirmininko Frank Zeveney pagerbimą ir pasilinksminimą. Rengimo komiteto pirmininku buvo Leonard J. Pallis; nariai — Michael Sendrick, Jonas Timalionis, dr. Alb. J. Valibus, Paulius Skiptūnas, Matas Brusokas ir Juozas Sukaloski.

— Wilkes-Barre Šv. Trejybės parapijos mokyklos gilda sukėlė ir įteikė mokyklos vadovybei $800. Nors gilda nariais negausi, bet jie šauniai pasidarbavo ir sukėlė gražią finansinę paramą mokyklos naudai.

Liūdnos Tragedijos Sukaktis

Pirmadienį, sausio 22, suejo 20 metų nuo šiurpios Knox anglies kasyklos tragedijos, kuri gan skaudžiai palietė ir mūsų tautiečius angliakasius.

1959 m. sausio 22, dėl lietaus, labai patvinusios Susquehanna upės vanduo pasiekė Knox anglies kasyklos, Port Griffith rajone, silpnas sienas, jas pralaužė ir milijonai galionų vandens su ledais liejosi į kasyklos požemius. Tą dieną apie 45 angliakasiai raportavo stojimą darban. Iš jų 33 pavyko išgelbėti, o 12 žuvo.

Tarp žuvusių buvo šie lietuviai: Domininkas Kavaliauskas iš Pittstono ir Herman Želionis iš Pittstono townshipo. Dėka gelbėtojų sumanumo ir pastangų, tarp išgelbėtų buvo šie lietuviai: Jonas Gustaitis, West Pittston; Kazys Prasčiūnas, Exeter; Juozas Kislevičius, Pittston; Pranas Vaškelis, Exeter; Albertas Smelstorius, Pittston; Mykolas Makačiūnas, Inkerman ir Kazys Mičiulis, Pittston.

Žuvusių artimieji ir išgelbėti po šiai dienai tą šiurpią tragediją gyvai prisimena.

Agotos Miškinienės sveikata gerėja

Agota Miškinienė, 94 metų amžiaus, gyv. 62 Wilfred, Pittston, 1978 m. gruodžio 21, eidama pažiūrėti dėžėje laiškų, parkrito ant žemės ir sunkiai susižeidė. Buvo nuvežta Pittstono ligoninėn, ten turėjo operaciją ir po trijų savaičių grįžo namo. Gydytojo, slaugės ir dukters Elenos rūpestingoje priežiūroje jos sveikata jau žymiai pagerėjo.

Agota Miškinienė yra kilus iš Pilviškių parapijos, Vilkaviškio apskrities. Į JAV-bes atvyko 1913 metais, kurį laiką gyveno Duryea miestely, po to pastoviai gyvena Pittstone. Pirmasis jos vyras Jonas Keblaitis buvo mirtinai sužeistas anglies kasykloj, o antrasis jos vyras Antanas Miškinis mirė 1965 m. rugpiūčio 30.

Agota Miškinienė yra 5 dukterų motina, iš jų dvi yra mirę. Duktė Elena gyvena kartu su motina ir ją rūpestingai prižiūri. Elena 27 metus dirbo Amerikos Raudonojo Kryžiaus Wyoming Klonio centrinėje įstaigoje. 1971 m. birželio mėnesį ji pradėjo dirbti Liet. Katalikų Susivienijimo įstaigoje. Uoliai dalyvauja L.K. Susivienijimo ir Liet. Vyčių veikloje.

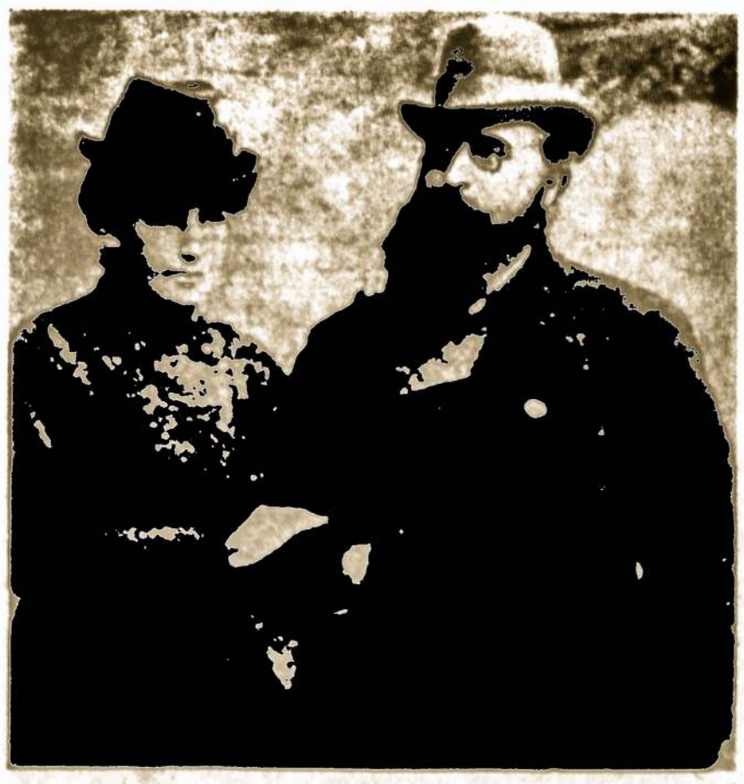

Dr. Jonas Basanavičius, Lietuvos nepriklausomybės akto signatoras, Aušros leidėjas, 1888 metais su žmona

MIRUSIEJI

A.a. Ona Mieldažienė, gyv. 3 Hemlock Str., Plains, mirė sausio 9 General ligoninėj. Palaidota sausio 12 iš Miners Mills šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė į šią šalį atvyko 1910 metais. Kurį laiką gyveno Sugar Notch miestely, o 1920 m. pastoviai apsigyveno Plains miestely. Jos vyras a.a. Motiejus Mieldužis buvo veiklus L.K. Susivienijimo narys. Paliko 3 dukteris ir 2 anūkus.

A.a. Bernardas Gustaitis, 39 Chilwick Str., Miners Mills, mirė sausio 3 General ligoninėj; pašarvotas buvo Kižių šermeninėj, Pittston; palaidotas sausio 6 iš Miners Mills šv. Pranciškaus bažnyčios Mt. Olivet kapinėse, Carverton. Velionis buvo gimęs Exeter'y. Jo žmona Stella mirė 1977 m. rugsėjo mėnesį. Paliko dukterį vienuolę domininkonę Jean Marie, taip pat kitą dukterį, 3 sūnus, brolį, 3 seseris ir 5 anūkus.

A.a. Beatricija Masonienė, 765 Willard Str., Luzerne, mirė sausio 11 Nesbitt Memorial ligoninėj; palaidota sausio 15 iš Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Velionė (Kazokaitė) buvo gimusi Luzernėje. Paliko 5 sūnus, 3 dukteris, 19 anūkų, 4 brolius ir 2 seseris.

A.a. Vincas F. Solinskas, 71 Sherman Hills, Wilkes-Barre, mirė sausio 12 Veteranų Administracijos medikaliniam centre. Pašarvotas buvo Frank'o šermeninėj; palaidotas sausio 15 iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis buvo gimęs Portland, Oregon, iš ten persikėlė į Wilkes-Barre. Buvo antrojo pasaulinio karo veteranas. Paliko 3 brolius ir seserį.

A.a. Ona Spūdienė, 11 Lanning Lane, Wilkes-Barre, mirė sausio 16; pašarvota buvo Franko šermeninėj; palaidota sausio 18 iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Paliko vyrą, motiną Margaretą Jodienę, brolį, pusbrolį ir pusseserę.

A.a. Jonas Karosa, 253 Columbus Parkway, Mineola, L.I., New York, mirė sausio 18 Nassau ligoninėj. Pašarvotas buvo Kižių šermeninėj, Pittstone; palaidotas sausio 22 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs 1908 m. rugsėjo 18, Exeter, Pa. Apie 25 metus jis dirbo Nassau ligoninėj. Paliko žmoną, dukterį ir seserį.

A.a. Veronika Savanevičienė, 160 Seneca Str., Pittston, mirė sausio 18 Valley Crest ligoninėj. Pašarvota buvo Kižių šermeninėj; palaidota sausio 20 iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Plymouthe.

A.a. Marijona Schevets, 106 Center Str., Pittston, po sunkios ligos mirė sausio 20, pašarvota buvo Kižių šermeninėj; sausio 23 iš šv. Kazimiero bažnyčios palaidota parapijos kapinėse. Velionė buvo mirusių Andriaus ir Katrės Schevetsų duktė.

A.a. Mrs. Albina Dowling, gyv. 22 Mary Str., Ashley, mirė sausio 27 St. Stanislaus medikaliniam centre. Palaidota sausio 29 iš Sugar Notch šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčios St. Charles kapinėse. Velionė — A. Šimkonytė, buvo gimusi Sugar Notch miestely. Jos vyras mirė 1975 m. Paliko 2 dukteris, 9 anūkus, 2 brolius — tarp jų buvusį Luzernės šv. Onos parapijos kleboną, kun. Viktorą Šimkonį ir 2 seseris.

— Plymoutho šv. Kazimiero parapijos šv. Vardo draugija turėjo sėkmingą metinį "šeimos komunijos" parengimą, o šeštadienį, sausio 27, parapijos socialiam centre turėjo sėkmingą pasilinksminimo pramogą. Draugijai vadovauja veiklūs nariai. Dvasios vadas — parapijos klebonas prelatas V.J. Pakutka.

— Pittstono šv. Kazimiero parapijos šv. Vardo draugija sekmadienį, sausio 14, turėjo iškilmingą naujos valdybos instaliaciją. Po 9 v. Mišių, parapijos salėje įvyko reguliarus susirinkimas ir pusryčiai. Draugijos dvasios vadas — parapijos klebonas kun. P. Ališauskas.

— Pittstono šv. Kazimiero parapijos Krikščionių Motinų, Altoriaus ir Rožančiaus draugija sekmadienį, sausio 28, turėjo gražias naujos vadovybės instaliacijos iškilmes. 9 val. šv. Kazimiero bažnyčioj buvo Mišios, o 3 val. p.p., Lietuvių Piliečių Klubo patalpose turėjo arbatėlę.

JUOKELIAI

Pas Puškiną

Kartą Puškiną aplankė prašmatni poniutė, bet nerado jo namie. Pastebėjusi kaip nešvariai jis gyvena, pirštu parašė ant apdulkėjusio pianino: kiaulė. Kitą dieną susitikusi Puškiną ir nelaukdama jo pastabų, tarė:

— Jus aplankiau, bet neradau namie.

— Taip, žinau, — ramiai atsakė Puškinas. — Jūs palikote savo vizitinę kortelę.

Klebonas ir parapijiečiai

Į apleistą parapiją atkėlė naują kleboną. Po pirmų pamaldų jis rinko pasižadėjimus, kiek kas galės aukoti, kad būtų atremontuoti pastatai. Vienas stipriausių parapijos šulų, paklaustas kiek duosiąs, pasakė: "Aš pasižadu duoti penkis dolerius". Staiga nuo lubų nukrito tinko gabalas tiesiai ant jo galvos. Pritrenktas ir pusiau atsigavęs prakalbėjo: "Klebone, rašyk p... p... penkis šimtus dolerių". O klebonas pakėlęs akis į viršų pagalvojo: "Viešpatie, mesk ant jo galvos dar vieną tinko gabalą".

Pas fotografą

Moteris pas fotografą:

— Ar darote ir vaikų nuotraukas?

— Taip, ponia.

— Kiek kainuoja?

— Penki doleriai už dvylika.

— Gerai, aš ateisiu vėliau; dabar aš turiu tik vienuolika vaikų.

Pelnu dalijantis

Poniutė banke priėjo prie kasos langelio ir pareiškė čia turinti bendrą su savo vyru indėlių sąskaitą.

— Ar negalėtumėt išrašyti man čekio, — patylom teiravosi ji, — bet taip, kad pinigai eitų iš jo dalies.

■

Pranešimas L. K. Susivienijimo Nariams

Lietuvių Katalikų Susivienijimo Centro Valdyba yra išsiuntinėjusi savo nariams dividendų čekius kuopų sekretoriams. Kai kurie kuopų sekretoriai mums praneša, kad jie negali surasti narių, kurie yra pakeitę adresus. Susivienijimo generalinis direktorius Pranas J. Katilius prašo visus narius susisiekti su kuopų sekretoriais ir atsiimti dividendų čekius.

Laimingų Naujųjų Metų!

Pranas J. Katilius
L. K. Susivienijimo Egzekutyvis Direktorius

Susivienijimo bičiuliai ir veikėjai! Palaikykite ne tik jūsų kolonijose gyvuojančias kuopas, įrašant naujų narių ir uoliai dalyvaujant jų veikloje, bet pasistenkite sustiprinti silpnėjančias, ir išnykusių vieton suorganizuokite naujas kuopas.

"Garse" galima įsigyti šias knygas
(Lietuvių ir anglų kalbomis)

Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00

Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina $8.00

Anglų — Lietuvių Kalbų Žydynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių Kaina $8.00

Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina $9.00

Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina $3.50

Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina $2.00

Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos $2.00

Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59 metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail Telesforas Valius. Kaina $4.00

Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina $4.00

The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Supression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... $2.00

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley $6.00

The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydėnas; translated by Milton Stark $6.00

Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas $9.00

Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina $2.00

Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis $5.00

"Garso" Administracija
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703